

СОВЕТ
СРЕДНЕКОРСИНСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
АРСКОГО МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН
ул.Молодежная, д. 13, д.Средняя Корса,
Арский муниципальный район, 422024

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
АРЧА МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
УРТА КУРСА
АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ
СОВЕТЫ
Яшыләр урамы, 13 йорты. Урта Курса авылы,
Арча муниципаль районы, 422024

Тел. (84366)53-4-32, факс (84366)53-4-32, E-mail: Skor.Ars@tatar.ru

УРТА КУРСА АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ КАРАРЫ

«13» сентябрь 2021ел

№21

**Урта Курса авыл жирлеге Советының 2019 елның 13 июнендәге 87 номерлы
каары белән расланган Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы
“Урта Курса авыл жирлеге” муниципаль берәмлегенең жирдән файдалану һәм
тәзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр керту турында**

Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Урта Курса авыл жирлеге Советының 2019 елның 13 июнендәге 87 номерлы каары белән расланган Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы “Урта Курса авыл жирлеге” муниципаль берәмлегенең жирдән файдалану һәм тәзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр керту турында Урта Курса авыл жирлеге башлыгы мәгълүматын тыңлаганнан һәм фикер алышканнан соң, Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы “Урта Курса авыл жирлеге” муниципаль берәмлегенең жирдән файдалану һәм тәзелеш кагыйдәләре проектын өзөрләү комиссиясе бәяләмәсен һәм 2021 елның 11 сентябрендә үткәрелгән гавами тыңлаулар нәтижәләрен исәпкә алып, Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Урта Курса авыл жирлеге Советы КАРАР БИРДЕ:

1. Урта Курса авыл жирлеге Советының 2019 елның 13 июнендәге 87 номерлы каары белән расланган Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы “Урта Курса авыл жирлеге” муниципаль берәмлегенең жирдән файдалану һәм тәзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертергә һәм аны күшымта нигезендә яңа редакциядә расларга.

2. Әлеге каарарны Татарстан Республикасы рәсми хокукый мәгълүмат порталында (<http://pravo.tatarstan.ru>), Арча муниципаль районының рәсми сайтында “Жирлекләр” бүлгегендә бастырып чыгарырга (халыкка житкерергә).

3. Әлеге каарар рәсми басылып чыккан көненнән үз көченә керә дип билгеләргә.

4. Әлеге каарарның үтәлешен тикшереп торуны үз өстемә алам.

Урта Курса авыл жирлеге башлыгы

Р.Р.Вафина

Татарстан Республикасы
Арча муниципаль районы
Урта Курса авыл жирлегенең
13.09.2021ел, №21
каарына күшымта

**АРЧА МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
«УРТА КУРСА АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ»
МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕГЕНЕҢ
ЖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӨЗЕЛЕШ КАГЫЙДӘЛӘРЕ**

Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы «Урта Курса авыл жирлеге» муниципаль берәмлекенең жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре (алга таба - Кагыйдәләр) - жирле үзидарә органының территориаль зоналар, шәһәр төзелеше регламентлары, аны куллану тәртибе һәм аңа үзгәрешләр керту тәртибе билгеләнә торган норматив хокукий акты белән раслана торган шәһәр төзелешен зоналаштыру документы.

Кагыйдәләр Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасының түбәндәге норматив хокукий актлары таләпләрен исәпкә алыш өзөрләнде:

- 2004 елның 29 декабрендәге 190-ФЗ номерлы Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы;
- Россия Федерациясенең 2001 елның 25 октябрендәге 136-ФЗ номерлы Жир кодексы;
- 2006 елның 4 декабрендәге 200-ФЗ номерлы Россия Федерациясе Урман кодексы;
- Россия Федерациясенең 2006 елның 03 июнендәге 74-ФЗ номерлы Су кодексы;
- «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон;
- «Шәһәр төзелеше эшчәнлеген мәгълүмати тәэмин итү турында» РФ Хөкүмәтенең 2006 елның 09 июнендәге 363 номерлы каары;
- «Татарстан Республикасында шәһәр төзелеше эшчәнлеге турында» 2010 елның 25 декабрендәге 98-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы.

Кагыйдәләрне өзөрләгәндә шулай ук Арча муниципаль районы һәм «Урта Курса авыл жирлеге» муниципаль берәмлеке норматив хокукий актларының, муниципаль берәмлекнең социаль-икътисадый һәм шәһәр төзелеше үсешенең төп юнәлешләрен билгеләүче башка документларның нигезләмәләре исәпкә алына.

I өлеш. ЖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҢӘМ ТӨЗЕЛЕШ КАГЫЙДӘЛӘРЕН КУЛЛАНУ ТӘРТИБЕ, ЖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҢӘМ ТӨЗЕЛЕШ КАГЫЙДӘЛӘРЕНӘ ҮЗГӘРЕШЛӘР КЕРТҮ ТӘРТИБЕ

I БҮЛЕК. Гомуми нигезләмәләр

1 статья. Өлеге өлештә кулланыла торган төп төшенчәләр

Жир кишәрлекеннән яисә капиталъ төзелеш объектыннан рөхсәт ителгән файдалану төре - жир кишәрлекен яисә капиталъ төзелеш объектын файдалануның мөмкин булган ысулы. Жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре рөхсәт ителгән файдалануның төп, шартлы рөхсәт ителгән, ярдәмче төрләрен үз эченә ала һәм жир мәнәсәбәтләре өлкәсендә дәүләт сәясәтен эшләү һәм норматив-хокукий җайга салу функцияләрен башкаручы федераль башкарма хакимият органы раслаган классификатор нигезендә билгеләнә.

Жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның барлық төрләре - жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре, алар белән бергә башкарыла торган рөхсәт ителгән файдалануның төп һәм шартлы рөхсәт ителгән төрләренә карата ёстамә буларак ына рөхсәт ителә.

Шәһәр төзелеше зонасы - территориаль зоналарны билгеләү һәм шәһәр төзелеше регламентларын билгеләү максатларында муниципаль берәмлекләр территорияләрен зоналаштыру.

Шәһәр төзелеше регламенты - жир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалануның тиешле территориаль зона чикләре чикләрендә билгеләнә торган төрләре, шулай ук жир кишәрлекләре өслегендә булган һәм капиталъ төзелеш объектларын алардан төзу һәм аннан соңғы эксплуатацияләү процессында кулланыла торган бәтен нәрсә, жир кишәрлекләренең ин чик (минималь һәм (яисә) максималь зурлығы һәм жир кишәрлекләренең һәм капиталъ төзелеш объектларының рөхсәт ителгән төзелешнең ин чик параметрлары, жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан файдалануны чикләү, шулай ук чикләрендә территорияне комплекслы үстерү эшчәнлеген гамәлгә ашыру караган территорияләргә карата кулланыла торган территорияләргә карата кулланыла торган чикләүләр, территориянең тиешле коммуналь, транспорт инфраструктурасы объектлары белән тәэммин ителешенең мөмкин булган минималь күрсәткечләре һәм күрсәтелгән объектлар өчен территориаль үңайлыкның максималь күрсәткечләре.

Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре проектын әзерләү комиссиясе - Кагыйдәләрне әзерләүне оештыру, аларга үзгәрешләр керту, гавами тыңлаулар уздыруны әзерләү һәм Кагыйдәләрне әзерләү комиссиясе турындагы нигезләмә нигезендә башка мәсьәләләрне хәл итү максатында законнар, муниципаль хокукий актлар нигезендә төзелә торган дайими эшләүче коллегиаль орган.

Кызыл сыйыклар - гомуми файдаланудагы территорияләр чикләрен билгели торган һәм территорияне планлаштыру документларында билгеләнергә, үзгәртелергә яисә бетерелергә тиешле линияләр.

Линия объектлары - электр тапшыру линияләре, элемтә линияләре (шул исәптән линия-кабель корылмалары), торба үткәргечләр, автомобиль юллары, тимер юл линияләре һәм башка шундый корылмалар.

Төзелешнең максималь проценты - төзелеш алып барылырга мөмкин булган жир кишәрлекенең суммар мәйданы, жир кишәрлекенең бәтен мәйданына (%) мәнәсәбәте.

Бинаның, төзелешнең, корылмаларның жир кишәрлекеге чигенәннән минималь чигенеше - жир кишәрлекенең чиге белән бина, төзелеш яки корылма арасындагы ераклык.

Капиталь төзелеш объектлары-жир кишәрлекендәге капиталъ корылмалар, төзелмәләр һәм аерым үңайлыклары (түшәү, каплау һәм башкалар) булган биналар, корылмалар.

Капиталь булмаган корылмалар, төзелмәләр - жир белән ныкты элемтәдә булмаган һәм конструктив характеристикасы булган капиталь булмаган корылмалар, төзелмәләрнәң (шул исәптән киосклар, навеслар һәм башка шундый корылмалар) тәп характеристикаларын үзгәртмичә һәм билгеләнешенә зыян китермичә, алга таба жыю мемкинлеге бирә торган корылмалар, төзелмәләр.

Капиталь төзелеш объектларыннан һәм жир кишәрлекеннән файдалануның рәхсәт ителгән тәп төрләре-әлгә эшчәнлек төрләрен һәм шәһәр төзелеше регламентлары составында тиешле территориаль зоналарга карата булган объектларны күчерү нәтижәсендә рәхсәт ителгән жир участокларын һәм капиталь төзелеш объектларын куллану төрләре.

Шәхси торак төзелеше объекты - гражданнар тарафыннан мондый бинада яшәүгә бәйле көнкүреш һәм башка ихтыяжларны канәгатьләндерү өчен билгеләнгән бүлмәләрдән һәм ярдәмче куллану бүлмәләреннән тора һәм мөстәкыйль күчемсез милек объектларына бүлү өчен билгеләнмәгән жир өсте катлары саны егерме метрдан да артмаган аерым торучы бина.

Жир кишәрлекләре, капиталь төзелеш объектларының хокук ияләре- жир кишәрлекләре, капиталь төзелеш объектлары милекчеләре, жирдән файдаланучылар, жир хужалары һәм арендаторлары, аларның вәкаләтле затлары.

Жир кишәрлекләренең ин чик (минималь һәм (яисә) максималь) күләмнәре һәм капиталь төзелеш объектларын төзү, реконструкцияләүнең рәхсәт ителгән ин чик параметрлары - жир кишәрлекләренең чик (минималь һәм (яси) максималь) күләмне, шул исәптән аларның мәйданы; биналар, корылмалар, корылмалар төзү рәхсәт ителгән урыннарны билгеләү максатларында жир кишәрлекләре чикләреннән минималь чигенү; биналар, корылмалар, корылмалар төзү тыела; катларның ин чик саны яки биналарның, төзелмәләрнәң, корылмаларның ин чик биеклеге; шәһәр төзелеше регламентлары нигезендә тиешле территориаль зоналарга карата билгеләнә торган жир кишәрлеке чикләрендә төзелешнең максималь проценты.

Гавами сервитут - Россия Федерациясе законы яисә башка норматив хокукий актында, Россия Федерациясе субъектының норматив хокукий актында, жирле үзидарә органының норматив хокукий актында билгеләнгән, аларга карата билгеләнә торган жир кишәрлекләрен тартып алмыйча гына жир кишәрлекеннән файдалану хокукуы.

Гавами тыңлаулар- муниципаль берәмлек халкының (җәмәгатьчелекнәң) законнарда билгеләнгән очракларда жирле әһәмияттәге мәсьәләләр буенча муниципаль хокукий актлар проектлары турында фикер алышуда катнашу хокукуын гамәлгә ашыру формасы.

Капиталь төзелеш объектларын төзү, реконструкцияләүнең рәхсәт ителгән ин чик параметрларынан тайпилуга рәхсәт - капиталь төзелеш объектларын төзүне, реконструкцияләүне гамәлгә ашыру, шулай ук аларга капиталь ремонт ясауны рәхсәт ителгән төзелешнең ин чик параметрларыннан, шәһәр төзелеше регламентында билгеләнгән капиталь төзелеш объектларын реконструкцияләүдән читләштереп, капиталь ремонт ясауны гамәлгә ашыру хокукуын бирә торган Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 40 статьясы таләпләре нигезендә бирелә торган документ.

Жир кишәрлекен яки капиталь төзелеш объектын шартлы рәвештә рәхсәт ителгән файдалануга рәхсәт - жир кишәрлекләренә ия булучыларга әлгә Кагыйдәләр белән шартлы рәвештә рәхсәт ителгән жир кишәрлекеннән, капиталь төзелеш объектыннан рәхсәт ителгән файдалану төрен сайлап алу хокукуын бирә торган тиешле территориаль зона өчен әлгә Кагыйдәләр белән шартлы рәвештә рәхсәт ителгәннән соң Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 39 статьясы таләпләре нигезендә бирелә торган документ.

Территория зоналары - жирләрдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләрендә чикләр билгеләнгән һәм шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнгән зоналар.

Гомуми файдаланудагы территорияләр - чикләнмәгән затлар дайрәсе (шул исәптән мәйданнар, урамнар, юллар, яр буйлары, гомуми файдаланудагы су объектларының яр буе полосалары, скверлар, бульварлар) тоткарлыксыз файдалана торган территорияләр.

Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануның шартлы рәхсәт ителгән төрләре - жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән файдалану төрләре, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 39 статьясында билгеләнгән тәртиптә рәхсәт алу шарты белән, әлеге эшчәнлек төрләрен һәм шәһәр төзелеше регламентлары составындагы объектларны тиешле территориаль зоналарга карата күчерү нәтижәсендә мөмкин булган гамәлләр.

2 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренең хокукий статусы һәм составы

1. Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы «Урта Курса авыл жирлеге» муниципаль берәмлекенең жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре жирле үзидарә органының норматив хокукий акты статусына ия.

2. Әлеге Кагыйдәләр тубәндәгеләр белән беррәттән кулланыла:

техник регламентлар (алар үз көченә кергәнче - билгеләнгән тәртиптә - Федераль закона «Техник җайга салу турында» 2002 елның 27 декабрендәге 184-ФЗ номерлы Федераль закона һәм Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексына каршы килми торган өлешендә норматив техник документлар белән);

Россия Федерациясе законнары һәм Татарстан Республикасы законнары белән; шәһәр төзелешен проектлау нормативлары белән;

«Урта Курса авыл жирлеге» муниципаль берәмлекенең һәм Арча муниципаль районының жирдән файдалануны һәм төзелешне җайга салу мәсьәләләре буенча норматив хокукий актлары белән.

3. Әлеге кагыйдәләр тубәндәгеләрне үз эченә ала:

Кереш;

I өлеш. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләрен куллану тәртибе, жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләрене үзгәрешләр керту тәртибе;

II өлеш. Шәһәр төзелешен зоналаштыру карталары;

III өлеш. Шәһәр төзелеше регламентлары;

Күшымталар.

4. Әлеге Кагыйдәләр «Урта Курса авыл жирлеге» муниципаль берәмлеке территориясендә шәһәр төзелеше эшчәнлеген җайга салучы яисә тикшереп торучы дәүләт хакимияте органнары, жирле үзидарә органнары, физик һәм юридик затлар, вазифаи затлар тарафыннан үтәү өчен мәжбүри.

3 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш турында мәгълүматның ачыклығы һәм һәркем файдалана алырлык булуы

1. Әлеге Кагыйдәләр, составына барлық картографик һәм башка документларны да кертеп, барлық физик һәм юридик, шулай ук вазифаи затлар, дәүләт хакимияте органнары һәм жирле үзидарә органнары өчен ачык.

2. «Урта Курса авыл жирлеге» муниципаль берәмлекенең жирле үзидарә органнары әлеге Кагыйдәләр белән танышу мөмкинлеген тубәндәге юллар белән тәэммин итәләр:

жирле үзидарә органнарының норматив хокукий актларын, башка рәсми мәгълүматны рәсми бастырып чыгару (халыкка житкерү) өчен билгеләнгән тәртиптә һәм «Интернет»челтәрендә муниципаль берәмлекнен рәсми сайтында урнаштыру өчен әлеге кагыйдәләрне бастырып чыгару (халыкка житкерү);

«Урта Курса авыл жирлеге» муниципаль берәмлеке территориясендә жирдән файдалануны һәм төзелешне җайга салу мәсьәләрендә катнашучы органнарда һәм оешмаларда әлеге Кагыйдәләр белән тулы комплектта танышу мөмкинлеге тудыру;

Кагыйдәләрне территориаль планлаштыруның федераль дәүләт мәгълүмат системасында урнаштыру;

физик һәм юридик затларга әлеге Кагыйдәләрдән өзөмтәләр, шулай ук жирдән файдалану һәм төзелеш шартларын характерлаучы картографик материалларның һәм

аларның фрагментларының киракле күчермәләр бирү. Әлеге материаллар югарыда күрсәтелгән затларга язма гариза буенча бирелә.

4 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренең үз көченә керүе

1. Әлеге Кагыйдәләр жирле үзидарә органнарының норматив хокукый актларын рәсми бастырып чыгару (халыкка житкерү) өчен билгеләнгән тәртиптә рәсми басылып чыкканнан соң (халыкка житкерелгәннән соң) үз көченә керә.

2. Кагыйдәләр зуррак юридик көчкә ия булган хокукый актларга каршы килмәгән өлешендә гамәлдә була.

5 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләрен бозган өчен җаваплылык

1. Әлеге Кагыйдәләрне бозган өчен физик һәм юридик затлар, шулай ук вазифаи затлар Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы законнары нигезендә җаваплы булалар.

II БҮЛЕК. Жирле үзидарә органнары тарафыннан жирдән файдалану һәм төзелешне җайга салу турында нигезләмәләр

6 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш өлкәсендә жирле үзидарә органнары вәкаләтләре

1. Жирдән файдалану һәм төзелеш өлкәсендә жирле үзидарә органнарының вәкаләтләре «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы, «Урта Курса авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге уставы, Арча муниципаль районы Уставы нигезендә билгеләнә.

2. «Урта Курса авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге (алга таба - жирлек Советы) жирле үзидарәсенең жирдән файдалану һәм төзелеш өлкәсендәге вәкаләтле органы вәкаләтләренә тубәндәгеләр керә:

жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләрен, шул исәптән жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләрне (өстәмәләрне) раслау;

жирлекнең шәһәр төзелешен проектлауның жирле нормативларын раслау.

3. Жирдән файдалану һәм төзелеш өлкәсендә «Урта Курса авыл жирлеге» муниципаль берәмлекенең (алга таба - жирлек башкарма комитеты) жирле үзидарә башкарма органы вәкаләтләренә тубәндәгеләр керә:

территорияне планлаштыру документларын әзерләүне һәм раслауны тәэммин иту (Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында, башка федераль законнарда каралган очраклардан тыш);

жирлекнең шәһәр төзелешен проектлауның жирле нормативларын әзерләүне тәэммин иту;

төзелешкә рәхсәтләр бирү (Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында һәм башка федераль законнарда каралган очраклардан тыш);

муниципаль берәмлек территориясендә урнашкан жир кишәрлекләрендә индивидуаль торак төзелеше объектларын, бакча йортларын төзүне, реконструкцияләүне гамәлгә ашырганда хәбәрнамәләр (Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында һәм башка федераль законнарда каралган очраклардан тыш) жибәрү;

үзбелдекле төзелгән корылманы суту яисә үзбелдекле төзелгән корылманы суту яки аны рәхсәт ителгән капиталъ төзелеш объектларын төзү, үзгәртеп коруның чик параметрларына, кагыйдәләрдә, территорияне планлаштыру документларында, яки Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы, башка федераль законнарда билгеләнгән капиталъ төзелеш объектлары параметрларына мәжбүри таләпләргә туры китерү турында, граждан законнарында каралган очракларда, үзбелдекле төзелгән корылманы

сүтүне яисә аны Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында каралган очракларда билгеләнгән таләпләргә туры китерүне гамәлгә ашыру түрүнде карап кабул итү;

жирлек чикләрендә муниципаль ихтияжлар өчен жирләрне һәм жир кишәрлекләрен резервлау һәм тартып алу;

жирлек чикләрендә муниципаль жир контролен гамәлгә ашыру.

Әлеге Кагыйдәләр нигезендә жирлек башкарма комитеты вәкаләтләренә шулай ук тубәндәгеләр керә:

жир кишәрлекен яисә капиталь төзелеш объектын файдалануның шартлыча рәхсәт ителгән төренә рәхсәтләр бири;

капиталь төзелеш объектларын төзүнен, реконструкцияләүнен рәхсәт ителгән чик параметрларыннан читкә тайпылуга рәхсәт бири.

4. Жирдән файдалану һәм төзелеш өлкәсендә Арча муниципаль районы (алга таба - муниципаль район Советы) жирле үзидарәсенең вәкаләтле органы вәкаләтләренә тубәндәгеләр керә:

муниципаль районның шәһәр төзелешен проектлауның жирле нормативларын раслау.

5. Жирдән файдалану һәм төзелеш өлкәсендә Арча муниципаль районы (алга таба - муниципаль районның башкарма комитеты) жирле үзидарәсе башкарма органы вәкаләтләренә тубәндәгеләр керә:

территорияне планлаштыру документларын раслау (Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында һәм башка федераль законнарда каралган очракларда);

муниципаль район территориясендә гамәлгә ашырыла торган шәһәр төзелеше эшчәнлеген тәэммин итүнең мәгълүмат системасын алыш бару;

муниципаль район чикләрендә муниципаль ихтияжлар өчен жир кишәрлекләрен резервлау һәм тартып алу;

үз белдеге белән төзелгән корылманы сүту яисә үз белдеге белән төзелгән корылманы сүту яки аны, граждан законнарында каралган очракларда, билгеләнгән таләпләргә туры китерү түрүнде карап кабул итү, үз белдеге белән төзелгән корылманы сүту яисә аны, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында каралган очракларда, билгеләнгән таләпләргә туры китерү.

7 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре проектын әзерләү комиссиясе

1. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре проектын әзерләү комиссиясе (алга таба - Комиссия) Кагыйдәләр проектын әзерләүне оештыру, Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү, Кагыйдәләрне гамәлгә ашыру максаты белән муниципаль берәмлекнең Башкарма комитеты житәкчесе карапы нигезендә төзелә.

2. Комиссия үз эшчәнлеген әлеге Кагыйдәләр, Комиссия түрүндагы нигезләмә, жирле үзидарә органнарының башка норматив хокукий актлары нигезендә гамәлгә ашыра.

3. Комиссия вәкаләтләренә тубәндәгеләр керә:

әлеге Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертүне оештыру;

Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү мәсьәләләре буенча гражданнарның һәм юридик затларның тәкъдимнәрен карау;

жир кишәрлекен яки капиталь төзелеш объектын шартлы рәвештә рәхсәт ителгән файдалануга рәхсәт бири мәсьәләләре, рәхсәт ителгән төзелеш, капиталь төзелеш объектларын реконструкцияләүнен чик параметрларыннан тайпылуга рәхсәт бири мәсьәләләре, кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү проекты буенча жәмәгать фикер алышулары һәм гавами тыңлаулар оештыру һәм үткәру;

жәмәгать фикер алышуларын һәм гавами тыңлаулар нәтиҗәләре түрүнде бәяләмәләр әзерләү, тәкъдимнәр әзерләү һәм аларны Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы нигезендә жирлек башкарма комитеты житәкчесенә жибәру;

Комиссия түрүнде нигезләмә белән ача йөкләнгән башка вәкаләтләр.

4. Комиссия караплары беркетмәгә кул куелгеннан бирле үз көченә керә һәм жирле үзидарә органнары тарафыннан тиешле гамәлләрне гамәлгә ашыру өчен тәкъдим була.

5. Комиссия эше тұрында мәгълұмат барлық қызықсынучы затлар өчен ачык була.

8 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренең әлек барлықка килгән хокук мәнәсәбәтләренә карата торышы

1. Жирле үзидарә органнарының жирдән файдалану һәм төзелеш мәсьәләләре буенча әлеге Кагыйдәләрне раслаганчы кабул ителгән норматив хокукий актлары әлеге Кагыйдәләргә каршы килми торған өлештә кулланыла.

2. Жир кишәрлеге яисә капитал төзелеш объекты түбәндәге очракларда әлеге Кагыйдәләргә туры килми:

аларның рөхсәт ителгән файдалану төрлөре тиешле территориаль зона өчен билгеләнгән рөхсәт ителгән куллану төрләре исемлегенә керми;

аларның үлчәмнәре һәм параметрлары тиешле территория зонасының шәһәр төзелеше регламентында билгеләнгән ин чик күрсәткечләргә туры килми.

3. Рөхсәт ителгән файдалану төрлөре, ин чик (минималь һәм (яки) максималь) күләмнәре һәм ин чик параметрлары шәһәр төзелеше регламентына туры килми торған жир кишәрлекләре һәм капитал төзелеш объектлары, кеше гомере яки сәламәтлеге, әйләнә-тирә мохит өчен, мәдәни мирас объектлары өчен куркыныч булган очраклардан тыш, аларны шәһәр төзелеше регламентына яраклаштыру срокын билгеләмичә файдаланылырга мөмкин.

4. Рөхсәт ителгән файдалану төрлөре, ин чик (минималь һәм (яки) максималь) күләмнәре һәм ин чик параметрлары шәһәр төзелеше регламентына туры килми торған жир кишәрлекләре һәм капитал төзелеш объектларын файдалану дәвам итә һәм кеше тормышы яисә сәламәтлеге, әйләнә-тирә мохит, мәдәни мирас объектлары өчен куркыныч тудыра икән, федераль законнар нигезендә мондый жир кишәрлекләрен һәм объектларны куллануга тыю (запрет) салынырга мөмкин.

5. Капитал төзелеш объектларын, рөхсәт ителгән файдалану төрләрен яисә ин чик параметрларын шәһәр төзелеше регламентына туры килми торған капитал төзелеш объектларын реконструкцияләү мондый объектларны тиешле территория зонасының шәһәр төзелеше регламентына туры китерү юлы белән генә гамәлгә ашырылырга мөмкин.

9 статья. Территория зоналары

1. Территория зоналары түбәндәгеләрне исәпкә алып билгеләнә:

бер территория зонасы чикләрендә жир кишәрлекләреннән гамәлдәге һәм планлаштырыла торған файдалануның төрле төрләрен яраштыру мөмкинлекләрен;

«Урта Курса авыл жирлеге» муниципаль берәмлекенең генераль планы белән билгеләнгән функциональ зоналарын һәм аларның планлаштырыла торған үсеш параметрларын;

территориядән һәм жирдән файдалануның булган планировкасын;

төрле категориядәге жирләр чикләренең планлаштырылган үзгәрешләрен;

катнаш жир кишәрлекләрендә урнашкан капитал төзелеш объектларына зыян китерү мөмкинлеген булдырмауны;

мәдәни мирас объектларын саклау зоналары проектларын.

2. Территория зоналары чикләре түбәндәгечә билгеләнә:

автомобиль юллары, урамнар, юл йөрү юнәлешләре;

қызыл сыйыклар;

жир кишәрлекләре чикләре;

табигать объектларының табигый чикләре;

торак пунктларның чикләре;

муниципаль берәмлек чиге;

башка чикләр.

3. Территория зоналары чикләре бер территориаль зонаның һәр жир кишәрлеге таләбе үтәлеп билгеләнә (территориаль зоналар чикләре жир кишәрлекләре чикләрен кисеп узарга тиеш түгел).

4. Төрле территория зоналарында урнашкан берничә жир кишәрлекеннән бер жир кишәрлеге төзү рөхсәт ителми (бер жир кишәрлеге берничә территориаль зона чикләрендә урнаша алмый), моңа чикләре жир законнары нигезендә территория зоналары чикләрен кисеп үтә ала торган жир кишәрлеге керми.

5. Кагыйдәләр белән һәр территория зонасы өчен шәһәр төзелеше регламенты билгеләнә.

10 статья. Шәһәр төзелеше регламентлары

1. Шәһәр төзелеше регламенты белән жир кишәрлекләре өслегендә булган һәм аларны төзү процессында һәм капиталъ төзелеш объектларын эксплуатацияләүдә файдаланыла торган бәтен нәрсә кебек үк жир кишәрлекләренең хокукий режимы билгеләнә.

2. Шәһәр төзелеше регламентлары түбәндәгеләрне исәпкә алып билгеләнә:

территория зонасы чикләрендә жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан фактта файдалануны;

жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан гамәлдәге һәм планлаштырылган файдалануның төрле төрләренең бер территория зонасы чикләрендә яраштыру мөмкинлекләрен;

муниципаль берәмлекләрне территориаль планлаштыру документларында билгеләнгән функциональ зоналарның һәм аларның планлаштырыла торган үсеш характеристикаларын;

мәдәни мирас объектларын, шулай ук максус сакланылуучы табигать территорияләрен, башка табигать объектларын саклау таләпләрен.

3. Шәһәр төзелеше регламентының гамәлдә булуы тиешле территориаль зона чикләрендә урнашкан барлык жир кишәрлекләрене һәм капиталъ төзелеш объектларына бертигез дәрәҗәдә кагыла.

4. Шәһәр төзелеше регламентының гамәлдә булуы түбәндәге жир кишәрлекләрене кагылмы:

Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектларының (тарихи һәм мәдәни ядкарьләренең) бердәм дәүләт реестрына кертелгән ядкарьләр һәм ансамбльләр территорияләре чикләрендә, шулай ук ачыкланган мәдәни мирас объектлары булган ядкарьләр яисә ансамбльләр территорияләре чикләрендә һәм мәдәни мирас объектларын саклау турында Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә кабул ителә торган реставрация, консервацияләү, торғызу, ремонтлау һәм җайлашу режимы турында карар кабул ителгән территорияләр чикләрендә;

гомуми файдаланудагы территорияләр чикләрендә;

линия объектларын урнаштыру өчен билгеләнгән һәм (яисә) линия объектлары биләгән;

файдалы казылмалар чыгару өчен бирелгән.

5. Территорияләрдән файдалануның максус шартлары булган зоналарга карата шәһәр төзелеше регламентлары Россия Федерациясе законнары нигезендә билгеләнә.

6. Шәһәр төзелеше регламентлары түбәндәгеләр өчен билгеләнми:

урман фонды жирләре;

өске сулар белән капланган жирләр;

запас жирләр;

максус сакланылуучы табигать территорияләре жирләре (дәвалай-савыктыру урыннары һәм курортлары жирләреннән тыш);

авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләр составындагы авыл хужалыгы жирләре;

максус икътисадый зоналар һәм алгарышлы социаль-икътисади үсеш территорияләре чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләре.

7. Шәһәр төзелеше регламентларының гамәлдә булуы кагылмы торган яисә шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнмәгән жир кишәрлекләрен куллану федераль законнар нигезендә вәкаләтле башкарма хакимият органнары, Россия Федерациясе субъектларының башкарма хакимият органнары яисә жирле үзидарәнең вәкаләтле органнары тарафыннан билгеләнә. Максус сакланылуучы табигать территорияләре

чикләрендә урнашкан урман фонды жирләреннән яисә жир кишәрлекләреннән (максус сакланылуучы табигый территорияләр составына кертелгән торак пунктлар территорияләреннән тыш) файдалану урман хужалығы регламенты, урман законнары, максус сакланылуучы табигать территориясе турындағы нигезләмә белән, максус сакланылуучы табигать территорияләре турындағы законнар нигезендә билгеләнә.

8. Шәһәр төзелеше регламентында тиешле территория зонасы чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләренә һәм капиталъ төзелеш объектларына карата тубәндәгеләр күрсәтелә:

жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре;

жир кишәрлекләренең инч (минималь һәм (яисә) максималь) күләмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелешнең, капиталъ төзелеш объектларын реконструкцияләүнең инч чик параметрлары;

Россия Федерациясе законнары нигезендә билгеләнә торган жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан файдалануны чикләү;

территориянең коммуналь, транспорт, социаль инфраструктура объектлары белән тәэмин ителешенең мөмкин булган минималь дәрәҗәсенең исәп-хисап күрсәткечләре һәм, шәһәр төзелеше регламенты билгеләнә торган территория зонасы чикләрендә территорияне комплекслы үстерү буенча эшчәнлекне гамәлгә ашыру каралган очракта, күрсәтелгән объектларның халық өчен файдалана алу мөмкинлегенең максималь мөмкин булган дәрәҗәсенең исәп-хисап күрсәткечләре.

11 статья. Шәһәр төзелеше эшчәнлегенең башка мәсьәләләренә карата жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренең торышы

1. Территория зоналары чикләре һәм шәһәр төзелеше регламентлары турында әлеге бүлктә күрсәтелгән очраклардан тыш, тубәндәгеләр кулланыла:

территориянең кадастр планында жир кишәрлекен яисә жир кишәрлекләрен урнаштыру схемасын әзерләгендә (әлеге схема нигезендә төзелергә тиешле жир кишәрлекләренең һәркайсына карата әлеге схеманы раслау турындағы каарда шул исәптән жир кишәрлеге төзелә торган территория зонасы күрсәтелә, яисә шәһәр төзелеше регламентының төзелә торган жир кишәрлекенең кагылмаса яисә төзелә торган жир кишәрлеге өчен төзелә торган жир кишәрлекеннән файдалану төре билгеләнмәсә);

территорияне планлаштыру документларын әзерләгендә (территорияне планлаштыру документларын әзерләү территориядән файдалануның билгеле бер кагыйдәләренә һәм территориаль зоналарда төзелеш алып баруга карата гамәлгә ашырылырга мөмкин);

жир кишәрлекләренең шәһәр төзелеше планнарын әзерләгендә (жир кишәрлекенең шәһәр төзелеше планы составында шул исәптән, жир кишәрлекенең шәһәр төзелеше регламенты гамәлдә булган очракта, шәһәр төзелеше регламенты турында мәгълумат күрсәтелә).

2. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре булмаганда, федераль әһәмияттәге объектларны, региональ әһәмияттәге объектларны, муниципаль районнарның жирле әһәмияттәге объектларын, шәһәр төзелеше регламентларын гамәлгә ашыру кагылмый торган яисә шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнмәгән жир кишәрлекләрендә һәм федераль законнарда каралган башка очракларда төзелешкә рөхсәтләр бирү рөхсәт ителми.

3. аларга шәһәр төзелеше регламентлары гамәлләре кагылмый торган жир кишәрлекләренә һәм капиталъ төзелеш объектларына карата һәм шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнми торган жирләргә карата Кагыйдәләр нигезендә жир төзелеше әшләре башкаргanda жир кишәрлекләре характеристикаларын билгеләү максатыннан рөхсәт ителгән файдалануның рөхсәт ителгән төрләре билгеләнә.

4. Жирле үзидарә органнары Кагыйдәләрне раслау яки Кагыйдәләргә үзгәрешләр керту турында каар кабул иткән очракта, әгәр мондый үзгәрешләр белән шәһәр төзелеше регламентын билгеләү яисә үзгәртү каралган булса, белешмәләрне Күчемсез

мөлкөтнең бердәм дәүләт реестрына керту өчен документларны (аларда булган белешмәләрне) теркәү органына жибәрергә тиеш.

III БҮЛЕК. Физик һәм юридик затлар тарафыннан жир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән файдалану төрләрен үзгәрту турында нигезләмәләр

12 статья. Төп нигезләмәләр

1. Жир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән файдалану төрен үзгәрту күчемсез мөлкөтнең бердәм дәүләт реестрындагы жир кишәрлеге яисә капитал төзелеш объекты турындағы белешмәләргә үзгәрешләр керту юлы белән гамәлгә ашырыла.

2. Тиешле территория зonasы өчен билгеләнгән рәхсәт ителгән файдалануның төп һәм ярдәмче төрләрен куллану шартларында рәхсәт ителгән файдалану төрен үзгәрту жир кишәрлекләренең һәм капиталь төзелеш объектларының хокук ияләре тарафыннан тубәндәге ысууллар белән гамәлгә ашырыла:

Хокук иясе, тиешле территориаль зона турында белешмәләр күчемсез милекнең бердәм дәүләт реестрында булмаган очракта, кадастр исәбен алу органына рәхсәт ителгән файдалану төрен үзгәрту турында гариза, хокук билгели торган документлар, шулай ук тиешле жир кишәрлеген территориаль зонага керту турында муниципаль берәмлек Башкарма комитеты тарафыннан бирелгән белешмә белән кадастр исәбенә алу органына мөрәжәгать итә;

хокук иясе жирле үзидарә органнарына мәгълүмат элемтәсе тәртибендә жир кишәрлеге яисә капитал төзелеш объекты характеристикаларын үзгәрту турында белешмәләр жибәрү өчен рәхсәт ителгән файдалану төрен үзгәрту турындағы гариза белән мөрәжәгать итә.

3. Тиешле территория зonasы өчен шартлы рәхсәт ителгән башка төргә караган рәхсәт ителгән файдалану төрен үзгәрту Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы таләпләре һәм әлеге Кагыйдәләрнең 13 статьясы нигезләмәләре нигезендә жир кишәрлекләреннән яисә капитал төзелеш объектыннан файдалануның шартлы рәхсәт ителгән төренә рәхсәт алу юлы белән гамәлгә ашырыла.

4. Шәһәр төзелеше регламентларының гамәлдә булуы кагылмый торган яисә шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнми торган жирләрдә урнашкан жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән файдалануның бер төрен үзгәрту турындағы каарлар федераль законнар нигезендә мондый файдалануның башка төренә кабул ителә.

5. Тиешле территория зonasы өчен билгеләнгән рәхсәт ителгән файдалануның мөмкин булган төрләре исемлегендә булмаган жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануның барлық башка төрләре әлеге территориая зonasы өчен рәхсәт ителмәгән булып тора һәм әлеге Кагыйдәләргә үзгәрешләр керткәндә генә рәхсәт ителергә мөмкин.

13 статья. Жир кишәрлеген яисә капитал төзелеш объектын файдалануның шартлы рәвештә рәхсәт ителгән төренә рәхсәт бирү тәртибе

1. Жир кишәрлеген яки капитал төзелеш объектын шартлы рәхсәт ителгән файдалануга рәхсәт бирү белән кызыксынган физик яки юридик зат (алга таба - шартлы рәвештә рәхсәт ителгән куллану төренә рәхсәт) шартлы рәхсәт бирү турында гаризаны Комиссиягә жибәрә.

2. Куллануның шартлы рәхсәт ителгән төренә рәхсәт бирү турында каар проекты Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында һәм әлеге бүлекнең 18 статьясы нигезләмәләрендә билгеләнгән тәртиптә үткәрелә торган жәмәгать фикер алышуларда яисә гавами тыңлауларда каралырга тиеш.

3. Куллануның шартлы рәхсәт ителгән төренә рәхсәт бирү турында каар проекты буенча иҗтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар нәтижәләре турында

бәяләмә нигезендә Комиссия, кабул ителгән каарның сәбәпләрен күрсәтеп, мондый рәхсәтне файдалануның шартлы рәхсәт ителгән төренә яисә мондый рәхсәтне бирүдән баш тарту турында тәкъдимнәр әзерли һәм аларны муниципаль берәмлекнәң Башкарма комитеты житәкчесенә жиберә.

4. Өлеге статьяның 3 өлешендә күрсәтелгән тәкъдимнәр нигезендә муниципаль берәмлек башкарма комитеты житәкчесе мондый тәкъдимнәр кергән көннән алып өч көн эчендә файдалануның шартлы рәхсәт ителгән төренә рәхсәт бирү яисә мондый рәхсәтне бирүдән баш тарту турында каар кабул итә.

Күрсәтелгән каар муниципаль хокукий актларны, башка рәсми мәгълүматны рәсми бастырып чыгару өчен билгеләнгән тәртиптә бастырып чыгарылырга һәм муниципаль берәмлекнәң «Интернет» чөлтәрендәге рәсми сайтында урнаштырылырга тиеш.

5. Жирле үзидарә органына Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 55.32 статьясындагы 2 өлешендә күрсәтелгән дәүләт хакимиите башкарма органыннан, вазифаи заттан, дәүләт учреждениесеннән яисә жирле үзидарә органыннан үз белдекләре белән төзелгән төзелешне ачыклау турында хәбәрнамәләр кергән көннән алып, мондый корылма урнашкан жир кишәрлекенә карата яки мондый корылманы сүткәнчегә кадәр яисә билгеләнгән таләпләргә туры китерү өчен шартлы рәвештә рәхсәт ителгән рәхсәтнамә бирү рәхсәт ителми, өлеге хәбәрнамәне жирле үзидарә органы тарафыннан карау нәтижәләре буенча дәүләт хакимиятенә башкарма органына, вазифаи затка, дәүләт учреждениесенә яисә жирле үзидарә органына, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 55.32 статьясындагы 2 өлешендә күрсәтелгән үз белдеге белән төзелгән билгеләр каралмый яисә судның үз белдеге белән корылган корылманы сүтү яки аны билгеләнгән таләпләргә туры китерү турындагы дәгъва таләпләрен канәгатьләндерүдән баш тарту турындагы каары законлы көченә керү очракларыннан тыш.

6. Физик яисә юридик зат шартлы рәхсәт ителгән файдалану төренә рәхсәт бирү яисә мондый рәхсәт бирүдән баш тарту турында каарга суд тәтибендә шикаять бирергә хокуклы.

14 статья. Капиталь төзелеш объектларын төзүгә, реконструкцияләүгә рәхсәт ителгән төзелешнен чик параметрларыннан читкә тайпылууга рәхсәт бирү тәтибе

1. Улчәмнәре шәһәр төзелеше регламентында билгеләнгән жир кишәрлекләреннән кечерәк

яисә конфигурациясе, инженер-геологик яисә башка характеристикалары төзелеш алып бару өчен уңайсыз булган жир кишәрлекләре ияләре капиталь төзелеш объектларын төзү, реконструкцияләүнен рәхсәт ителгән чик параметрларыннан читкә тайпылууга рәхсәт алу өчен мөрәҗәгать итәргә хокуклы.

Әгәр тайпылыш рәхсәт ителгән төзелеш объектларының бер яки берничә чик параметрларын бер тапкыр үзгәртү, конкрет территория зonasы өчен шәһәр төзелеше регламенты тарафыннан билгеләнгән капиталь төзелеш объектларын реконструкцияләү максатларында ун проценттан да ким булмаган күләмдә кирәк булса, жир кишәрлекләренә ия булучылар рәхсәт ителгән төзелеш, капиталь төзелеш объектларын реконструкцияләүнен чик параметрларыннан тайпылууга рәхсәт сорап мөрәҗәгать итәргә хокуклы.

2. Рәхсәт ителгән төзелешнен, капиталь төзелеш объектларын реконструкцияләүнен ин чик параметрларыннан читләшү, техник регламентлар, норматив техник документлар таләпләрен үтәгәндә, аерым жир кишәрлекеге өчен рәхсәт ителә.

Катларның ин чик саны, биналарның, корылмаларның чик биеклеге һәм федераль яисә региональ әһәмияттәге тарихи жирлекләр территорияләре чикләрендә капиталь төзелеш объектларының архитектура каарларына таләпләр өлешендә рәхсәт ителгән төзелешнен чикле параметрларыннан баш тарту рәхсәт ителми.

3. Рәхсәт ителгән төзелешнен, капиталь төзелеш объектларын реконструкцияләүнен чик параметрларыннан тайпылууга рәхсәт алууда кызыксынган зат Комиссиягә мондый рәхсәт бирү турында гариза жиберә.

4. Рөхсәт ителгән төзелешнен, капиталь төзелеш объектларын реконструкцияләүнең ин чик параметрларыннан тайпылуға рөхсәт бирү түрүнда карап проекты мондый рөхсәт бирү түрүнда гариза кергән көннән алып унбиш эш көне эчендә әзерләнә һәм Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында һәм әлеге булекнен 19 статьясы нигезләмәләрендә, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 40 статьясындагы 1 өлешендә курсәтелгән очрактан тыш, жәмәгать фикер алышуларында яисә гавами тыңлауларда каралырга тиеш.

5. Рөхсәт ителгән төзелешнен, капиталь төзелеш объектларын реконструкцияләүнең ин чик параметрларыннан тайпылуға рөхсәт бирү түрүнда карап проекты буенча жәмәгать фикер алышулары яисә гавами тыңлаулар нәтижәләре түрүнда бәяләмә нигезендә Комиссия мондый фикер алышулар яисә тыңлаулар тәмамланган көннән алып унбиш эш көне эчендә рөхсәт бирү түрүнда яисә рөхсәтне бирүдән баш тарту түрүнда карап әзерли һәм кабул ителгән каарның сәбәпләрен курсәтеп, аларны муниципаль берәмлек Башкарма комитеты житәкчесенә жибәрә.

6. Әлеге статьяның 5 өлешендә курсәтелгән тәкъдимнәр нигезендә жирлек башкарма комитеты житәкчесе мондый тәкъдимнәр кергән көннән жиде көн эчендә рөхсәт ителгән төзелешнен, капиталь төзелеш объектларын реконструкцияләүнең ин чик параметрларыннан тайпылуға рөхсәт бирү яисә мондый рөхсәт бирүдән баш тарту түрүнда карап кабул итә.

7.Рөхсәтсез төзелгән корылма ачыklану түрүнда Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 55.32 статьясындагы 2 өлешендә курсәтелгән дәүләт хакимиите башкарма органыннан, вазифаи заттан, дәүләт учреждениесеннән яисә жирле үзидарә органыннан хәбәр кергәннән соң, мондый төзелеш урнашкан жир кишәрлегенә карата төзелеш, капиталь төзелеш объектларын реконструкциянең рөхсәт ителгән чик параметрларыннан тайпылуға аны сүткәнче яки билгеләнгән таләпләргә туры китергәнче рөхсәт бирелми, жирле үзидарә органы тарафыннан әлеге хәбәрнамәне карау нәтижәләре буенча әлеге хәбәрнамә алардан кергән Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 55.32 статьясындагы 2 өлешендә курсәтелгән дәүләт хакимиите башкарма органына, вазифаи зат, дәүләт учреждениесенә яисә жирле үзидарә органына үз белдеге белән төзелү билгеләре булмау яисә судның үз белдеге белән төзелгән корылманы суту яки аны билгеләнгән таләпләргә туры китерү түрүндагы дәгъва таләпләрен канәгатъләндерүдән баш тарту түрүндагы каары законлы көченә керүе түрүнда хәбәр жибәрелү очракларыннан тыш.

8. Физик яисә юридик зат рөхсәт ителгән төзелешнен, капиталь төзелеш объектларын реконструкцияләүнең чик параметрларыннан тайпылуға рөхсәт бирү яисә мондый рөхсәт бирүдән баш тартуга түрүндагы каарга суд тәртибендә ризасызлык белдерергә хокуклыш.

9. Әгәр мондый тайпылыш аэродром янындагы территориядә билгеләнгән күчмәсез милек объектларыннан файдалануның чикләуләренә туры килмәсә, рөхсәт ителгән төзелешнен, капиталь төзелеш объектларын реконструкцияләүнең чик параметрларыннан тайпылуға рөхсәт бирү рөхсәт ителми.

IV БҮЛЕК. Территорияне планлаштыру документларын әзерләү түрүнда нигезләмәләр

15 статья. Төп нигезләмәләр

1. Территорияне планлаштыру документларын әзерләү территориияләрне тотрыклы үстерүне тәэммин итү, шул исәптән планлаштыру структурасы (кварталлар, микрорайоннар, башка элементлар) элементларын бүлү, жир кишәрлекләре чикләрен билгеләү, капиталь төзелеш объектларын планлаштырып урнаштыру зоналары чикләрен билгеләү максатларында гамәлгә ашырыла.

2. Территорияне планлаштыру документларын әзерләү территориияне комплекслы үстерүне гамәлгә ашыру күздә тотыла торган территориянең территориядән файдалану һәм территория зоналарын төзү кагыйдәләре һәм (яисә) муниципаль районнарны территориаль планлаштыру схемалары белән билгеләнгән территориияләрне

планлаштыру структурасының бер яисә берничә чиктәш элементына карата гамәлгә ашырыла.

3. Территорияне планлаштыру документларын әзерләү территориаль планлаштыру документлары, жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре (линия объектларын урнаштыруны күздә тоткан территорияне планлаштыру документларын әзерләүдән тыш); коммуналь инфраструктура системаларын, транспорт инфраструктурасын комплекслы үстерү программалары, социаль инфраструктуралы комплекслы үстерү программалары, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары, техник регламентлар, кагыйдәләр жыелмасы таләпләре нигезендә гамәлгә ашырыла; инженерлык эзләнүләре материалларын һәм нәтиҗәләрен, Россия Федерациисе халыкларының мәдәни мирас объектларының (тарих һәм мәдәният ядкарьләренең) бердәм дәүләт реестрына кертелгән мәдәни мирас объектлары территорияләре чикләрен, ачыкланган мәдәни мирас объектлары территорияләре чикләрен, территорияләрдән файдалануның максус шартлары булган зоналар чикләрен исәпкә алып, Россия Федерациисе Шәһәр төзелеше кодексының 45 статьясындагы 2 өлешендә башкасы каралмаган булса.

4. Территорияне планлаштыру документлары төрләренә түбәндәгеләр керә:

территорияне планлаштыру проекты;

территорияне ызанлау проекты.

5. Территорияне планлаштыру проектын әзерләү түбәндәге максатларда гамәлгә ашырыла:

планировка структурасы элементларын аерып чыгару;

гомуми файдаланудагы территорияләр чикләрен билгеләү (кызыл линияләр билгеләү юлы белән);

капиталь төзелеш объектларын планлаштырып урнаштыру зоналары чикләрен билгеләү;

территорияне планлаштырып үстерүнен характеристикаларын һәм чиратын билгеләү.

6. Территорияне ызанлау проектын әзерләү түбәндәге максатларда гамәлгә ашырыла:

төзелә торган һәм үзгәртелә торган жир кишәрлекләренең чикләре урынын билгеләү;

капиталь төзелешнең яңа объектларын урнаштыру планлаштырылмаган территорияләр өчен кызыл линияләрне билгеләү, үзгәртү, юкка чыгару, мондый билгеләмәләр, үзгәртү, гамәлдән чыгару бары тик гомуми файдаланудагы территория чикләрен үзгәртүгә генә китерә дигән шарт белән, шулай ук аңа карата терриорияне комплекслы үстерү күздә тотылмый торган территория чикләрендә урнашкан жир кишәрлеге барлыкка килүгә һәм (яки) үзгәргүгә бәйле рәвештә кызыл линияләрне билгеләү, үзгәртү, юкка чыгару өчен.

Территорияне ызанлау проектын әзерләгендә төзелә торган һәм (яисә) үзгәртелә торган жир кишәрлекләренең чикләре урынын билгеләү эшчәнлекнең конкрет төрләре өчен шәһәр төзелеше регламентлары һәм жир кишәрлекләрен бүләп бирү нормалары, федераль законнарда һәм Россия Федерациисе субъектлары законнарында, техник регламентларда, кагыйдәләр жыентығында билгеләнгән барлыкка килә торган һәм (яисә) үзгәртелә торган жир кишәрлекләренә башка таләпләр нигезендә гамәлгә ашырыла.

7. Территорияне планлаштыруның расланган проектлары һәм ызанлау проектлары нигезендә жирле үзидарә органнары әлеге Кагыйдәләргә территория зоналарының чикләрен төгәлләштерү һәм капиталь төзелеш объектларын рәхсәт ителгән төзүнең һәм реконструкцияләүнең ин чик параметрларында билгеләнгән үзгәрешләр кертергә хокуклы.

8. Территорияне планлаштыру документларына гомуми таләпләр, эчтәлеге, әзерләү һәм раслау тәртибе Россия Федерациисе Шәһәр төзелеше кодексы, «Татарстан Республикасында шәһәр төзелеше эшчәнлеге турында» 2010 елның 25 декабрендәге 98-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы, башка норматив хокукый актлар белән билгеләнә.

V БҮЛЕК. Жирдән файдалану һәм төзелеш мәсьәләләре буенча жәмәгать фикер алышулары яисә гавами тыңлаулар уздыру түрүндә нигезләмәләр

16 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш мәсьәләләре буенча жәмәгать фикер алышулары яисә гавами тыңлаулар оештыру һәм уздыру буенча гомуми нигезләмәләр

1. Жәмәгать фикер алышулары яисә гавами тыңлаулар жир кишәрлекләре һәм капиталъ төзелеш объектларының хокук ияләренең тормыш, хокукларын һәм законлы мәнфәгатъләрен уңай шартларга үтәү максатыннан үткәрелә.

2. Жәмәгать фикер алышулары яисә гавами тыңлаулар Россия Федерациясе Конституциясе, федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары, муниципаль берәмлек уставы, әлеге Кагыйдәләр, башка норматив хокукий актлар нигезендә уздырыла.

3. Жирдән файдалану һәм төзелеш мәсьәләләре буенча жәмәгать фикер алышуларына яисә гавами тыңлауларга тубәндәгеләр чыгарыла:

жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләре проекты, жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр керту проектлары;

Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында каралган очраклардан тыш территорияне планлаштыру проектлары һәм территорияне ызанлау проектлары;

жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан файдалануның шартлы рәхсәт ителгән төрләренә рәхсәтләр бирү түрүндагы каарлар;

рәхсәт ителгән төзелешнен, капиталъ төзелеш объектларын реконструкцияләүнен чик параметрларыннан тайпилуга рәхсәт бирү түрүндагы каарлар проектлары.

4. Жәмәгать фикер алышуларын яисә гавами тыңлауларны оештыру һәм үткәру тәртибе «Урта Курса авыл жирлеге» муниципаль берәмлеке халкына жәмәгать фикер алышулары яисә гавами тыңлаулар башлану түрүнде хәбәр итүне, тиешле проект белән танышуны, муниципаль берәмлек халкының иҗтимагый фикер алышуларында яисә гавами тыңлауларында катнашуын тәэммин итә торган башка чараларны, кабул ителгән каарларның нигезле булуын да кертеп, жәмәгать фикер алышуларын яисә гавами тыңлаулар нәтижәләрен бастырып чыгаруны (халыкка житкерүне) күздә тотарга тиеш.

5. Жәмәгать фикер алышуларын оештыру һәм үткәрунен тәртибе һәм башка үзенчәлекләре, гавами тыңлаулар Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 5.1 статьясы нигезләмәләре белән билгеләнгән.

17 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре проекты, жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр керту проектлары буенча жәмәгать фикер алышулары яисә гавами тыңлаулар уздыру үзенчәлекләре

1. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре яисә аларга үзгәрешләр керту проектлары буенча жәмәгать фикер алышулары яисә гавами тыңлаулар муниципаль берәмлек башлыгы каары нигезендә Кагыйдәләр проектын әзерләү комиссиясе тарафыннан уздырыла.

2. Кагыйдәләр проекты буенча иҗтимагый фикер алышуларының яисә гавами тыңлауларның дәвамлылығы мондый проект басылып чыккан көннән алып кимендә ике һәм дүрт айдан артмаган вакытны тәшкил итә.

3. Кагыйдәләргә билгеле территория зonasы өчен билгеләнгән шәһәр төзелеше регламентына үзгәрешләр керту өлешендә үзгәрешләр әзерләнгән очракта, Кагыйдәләргә үзгәрешләр керту буенча жәмәгать фикер алышулары яисә гавами тыңлаулар шәһәр төзелеше регламенты билгеләнгән территория зonasы чикләрендә уздырыла. Бу очракларда жәмәгать фикер алышулары яисә гавами тыңлаулар уздыру срокы бер айдан артык була алмый.

4. Кагыйдәләр аэрором яны территорияләрендә билгеләнгән күчемсез милек объектларыннан файдалануны чикләүгә туры кителегендә очракта, шулай ук 20 статьяның

2 өлешендәге г-е пунктларында күрсәтелгән ярашмаучанлықларны бетерү очракларында, жәмәгать фикер алышулары яисә гавами тыңлаулар үткәрелми.

18 статья. Жир кишәрлекен яисә капиталъ төзелеш объектын файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бири турында карар проекты буенча жәмәгать фикер алышулары яисә гавами тыңлаулар

1. Жир кишәрлекеннән яисә капиталъ төзелеш объектыннан файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бири тәртибе Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы һәм әлеге бүлекнәң 13 статьясы нигезләмәләре нигезендә билгеләнә.

2. Куллануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бири турында карар проекты жәмәгать фикер алышулары яисә гавами тыңлауларда фикер алышырга тиеш. Жәмәгать фикер алышулары яисә гавами тыңлауларны оештыру һәм үткәру Комиссия тарафыннан гамәлгә ашырыла.

3. Жир кишәрлекен яисә капиталъ төзелеш объектын файдалануның шартлыча рөхсәт ителгән тәре әйләнә-тире мөхиткә тискәре йогынты ясарга мәмкин булган очракта, гавами тыңлаулар жир кишәрлекләренең һәм капиталъ төзелеш объектларының мондый тискәре йогынтыны куркыныч астына күйган капиталъ төзелеш объектлары хокук ияләре катнашында уздырыла.

4. Комиссия түбәндәге затларга файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бири турында карар проекты буенча жәмәгать фикер алышулары яисә гавами тыңлаулар уздыру турында хәбәрләр жибәрә:

әлеге рөхсәт соратып алына торган жир кишәрлеге белән гомуми чикләре булган жир кишәрлекләренең хокук ияләрене;

жир кишәрлеге белән гомуми чикләре булган жир кишәрлекләрендә урнашкан капиталъ төзелеш объектларының әлеге рөхсәт соратып алына торган объектларының хокук ияләрене;

әлеге рөхсәт соратып алына торган капиталъ төзелеш объектының бер өлеше булган биналарның хокук ияләрене.

Күрсәтелгән хәбәрләр кызыксынган затның шартлы рәвештә рөхсәт бири турында гаризасы алынган көннән соң жиде эш көненнән дә соңга калмычча жибәрелә.

5. Муниципаль берәмлек халкына жәмәгать фикер алышулары яисә гавами тыңлаулар нәтижәләре турында бәяләмә басылып чыккан көнгә кадәр аларны уздыру турында хәбәр иткән көннән алып муниципаль берәмлек уставы һәм (яисә) муниципаль берәмлек вәкиллекле органының норматив хокукий актлары белән билгеләнә һәм бер айдан артык була алмый.

6. Куллануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бири турында карар проекты буенча ижтимагый фикер алышуларны яисә гавами тыңлауларны оештыруга һәм уздыруға бәйле чыгымнар мондый рөхсәтне бири белән кызыксынучы физик яисә юридик затка йөкләнә.

7. Капиталь төзелеш объектының жир участогыннан яисә объектыннан шартлы рәвештә рөхсәт ителгән файдалану тәре жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә ижтимагый фикер алышулардан яки юридик зат инициативасы буенча шартлы рәвештә рөхсәт ителгән файдалану төренә рөхсәт бири белән кызыксынучы физик яки юридик зат инициативасы буенча гавами тыңлаулар үткәргәннән соң үзгәрешләр керту өчен билгеләнгән шәһәр төзелеше регламентына кертелгән очракта, мондый затка шартлы рәвештә рөхсәт ителгән куллану төренә рөхсәт бири турындагы карар жәмәгать фикер алышулары яисә гавами тыңлаулар үткәрмичә генә кабул ителә.

19 статья. Рөхсәт ителгән төзелеш, капиталъ төзелеш объектларын реконструкцияләүнең ин чик параметрларыннан тайпылууга рөхсәт бири мәсьәләсе буенча жәмәгать фикер алышулары яисә гавами тыңлаулар

1. Рөхсәт ителгән төзелешнең, капиталъ төзелеш объектларын реконструкцияләүнең чик параметрларыннан тайпылууга рөхсәт бири тәртибе Россия

Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы һәм әлеге бүлекнәң 14 статьясы нигезләмәләре нигезендә билгеләнә.

2. Рәхсәт ителгән төзелешнәң, капиталь төзелеш объектларын реконструкцияләүгә чик параметрларыннан тайпылуга рәхсәт бирү турындагы карар проекты жәмәгать фикер алышулары яисә гавами тыңлауларда каралырга тиеш. Жәмәгать фикер алышулары яисә гавами тыңлауларны оештыру һәм үткәрү Комиссия тарафыннан гамәлгә ашырыла.

3. Рәхсәт ителгән төзелеш, капиталь төзелеш объектларын реконструкцияләүнән чик параметрларыннан тайпылуга рәхсәт бирү турындагы карар проекты буенча жәмәгать фикер алышуларын яки гавами тыңлаулар оештыру һәм үткәрү белән бәйле чыгымнарны мондый рәхсәтне бирү белән кызықсынган физик яки юридик зат тули.

VI БҮЛЕК. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү турында нигезләмәләр

20 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү тәртибе

1. Әлеге Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 31 - 33 статьяларында каралган тәртиптә һәм нигезләрдә гамәлгә ашырыла.

2. Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү мәсьәләсен карау өчен тубәндәгеләр нигез була:

а) жирлекнәң генераль планының Кагыйдәләргә һәм (яисә) әлеге генераль планга һәм (яисә) территориаль планлаштыру схемасына үзгәрешләр кертү нәтижәсендә барлыкка килгән муниципаль районны территориаль планлаштыру схемасына туры килмәве;

б) Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан вәкаләт бирелгән федераль башкарма хакимият органыннан Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән срокларда үтәү өчен, Кагыйдәләрдә кертелгән, аэрородром яны территориясендә урнаштырылган күчемсез милек объектларыннан файдалануны чикләүне бозуларны бетерү турында курсәтмәләр керү;

в) территория зоналарының чикләрен үзгәртү, шәһәр төзелеше регламентларын үзгәртү турында тәкъдимнәр керү;

г) Күчемсез мәлкәтнәң бердәм дәүләт реестрында курсәтелгән зоналар, территорияләр чикләренең урнашу урыны тасвиrlамасына карый торган территорияләрдән, мәдәни мирас объектлары территорияләреннән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләренең урнашу урыны турында белешмәләрнәң шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында чагылдырылган туры килмәве;

д) территорияләрдән, федераль, региональ һәм жирле әһәмияттәге истәлекле урыннар территорияләреннән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләрендә тулысынча яисә өлешчә урнашкан жир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан файдалануның күчемсез мәлкәт объектларыннан мондый зоналар, территорияләр чикләрендә файдалануның чикләүләренә шәһәр төзелеше регламентында билгеләнгән чикләүләрнәң туры килмәве;

е) территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналарны билгеләү, үзгәртү, туктату, мәдәни мирас объекты территориясе чикләрен, федераль әһәмияттәге тарихи жирлек территориясен, региональ әһәмияттәге тарихи жирлек территориясен билгеләү, үзгәртү;

ж) территорияне комплекслы үстерү турында карар кабул итү.

3. Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү турындагы тәкъдимнәр Комиссиягә жибәрелә:

Кагыйдәләр федераль әһәмияттәге капиталь төзелеш объектларының эшләвенә, урнашуна комачауларга мөмкин булган очракларда, федераль башкарма хакимият органнары тарафыннан;

Кагыйдәләр региональ әһәмияттәге капиталь төзелеш объектларының эшләвенә, урнашуна комачауларга мөмкин булган очракларда, Татарстан Республикасы башкарма хакимияте органнары тарафыннан;

Кагыйдәләр муниципаль районның жирле әһәмияттәге капиталъ төзелеш объектларының эшләвенә, урнашуына комачауларга мөмкин булган очракларда, муниципаль районның жирле үзидарә органнары тарафыннан;

жирлекнең тиешле территориясендә жирдән файдалануны һәм төзелешне җайга салу тәртибен камилләштерергә кирәк булган очракларда, жирле үзидарә органнары тарафыннан;

физик яисә юридик затлар тарафыннан инициатив тәртиптә йә Кагыйдәләрне куллану нәтижәсендә жир кишәрлекләре һәм капиталъ төзелеш объектлары нәтижәле файдаланылмаса, аларның хокук ияләренә зыян салынса, жир кишәрлекләренең һәм капиталъ төзелеш объектларының хакы кими, гражданнарның һәм аларның берләшмәләренең хокуклары һәм законлы мәнфәгатьләре гамәлгә ашырылмаган очракларда;

Россия Федерациясе тарафыннан төзелгән һәм кабул ителгән территориияне комплекслы үстерү турындагы каарны гамәлгә ашыруны тәэммин итүче вәкаләтле федераль башкарма хакимият органы яисә юридик зат тарафыннан (алга таба - Россия Федерациясе тарафыннан билгеләнгән юридик зат);

Россия Федерациясе субъекты дәүләт хакимиятенең иң югары башкарма органы, территориияне комплекслы үстерү турында каар кабул иткән жирле үзидарә органы, Россия Федерациясе субъекты төзегән һәм территориияне комплекслы үстерү турында Россия Федерациясе субъекты кабул иткән каар (алга таба - Россия Федерациясе субъекты билгеләнгән юридик зат) яисә территориияне комплекслы үстерү турында каарны гамәлгә ашыру максатларында территориияне комплекслы үстерү турында шартнамә төзелгән зат белән гамәлгә ашыруны тәэммин итүче юридик зат тарафыннан.

Аэрордом яны территорииясендә билгеләнгән күчемсез милек объектларыннан файдалануның чикләүләренә туры китерүне күздә тоткан Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү проекти Комиссия тарафыннан каралмый.

4. Кагыйдәләр Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 31 статьясындағы 3.1 өлеше нигезендә жирлек территорииясендә федераль әһәмияттәге объектларны, региональ әһәмияттәге объектларны, муниципаль районның жирле әһәмияттәге объектларын (линия объектларыннан тыш) территориаль планлаштыру документларында каралган документларны урнаштыру мөмкинлеге тәэммин ителмәгән очракта, вәкаләтле федераль башкарма хакимият органы, Татарстан Республикасы башкарма хакимиятенең вәкаләтле органы, муниципаль районның вәкаләтле жирле үзидарә органы «Урта Курса авыл жирлеке» муниципаль берәмлеке башлыгына күрсәтелгән объектларны урнаштыруны тәэммин иту максатларында Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү турында таләп жибәрә.

Бу очракта «Урта Курса авыл жирлеке» муниципаль берәмлеке башлыгы Кагыйдәләргә шундый таләп алынган көннән алып утыз көн эчендә үзгәрешләр кертүне тәэммин итә.

5. Расланган Кагыйдәләр жир кишәрлекләрен һәм (яки) аларда урнашкан капиталъ төзелеш объектларын файдалану чикләүләренә карши килүче һәм шәһәр яны территорииясендә билгеләнгән икътисади һәм башка тәр эшчәнлекне гамәлгә ашыру өлешендә чикләрендә тулысынча яисә өлешчә урнашкан аэрордом яны территорииясендә кулланылмый.

«Урта Курса авыл жирлеке» муниципаль берәмлеке башлыгы, Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан вәкаләт бирелгән башкарма хакимият органыннан алынганнан соң, Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү турында каар кабул итәргә тиеш. Әлеге күрсәтмәгә муниципаль берәмлек башлыгы суд тәртибендә шикаять бирергә мөмкин.

«Урта Курса авыл жирлеке» муниципаль берәмлеке башлыгы Кагыйдәләргә аэрордом яны территориияләрендә билгеләнгән күчемсез милек объектларыннан файдалануны чикләүгә китерү өлешендә үзгәрешләр кертүне алты айдан да артмаган сротка тәэммин итә.

6. Әлеге статьяның 2 өлешендә каралган очракларда, территориияләрне, мәдәни мирас объектлары территориияләре чикләрен билгеләүгә, федераль әһәмияткә ия тарихи жирлекләр территориияләре, тәбәк әһәмиятендәге тарихи жирлекләр территориияләре чикләрен раслауга вәкаләтле дәүләт хакимияте башкарма органы яисә жирле үзидарә

органы «Урта Курса авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге башлыгына мәдәни мирас объектлары территорияләре, федераль әһәмияттәге тарихи жирлекләр территорияләре, тәбәк әһәмиятендәге тарихи жирлекләр территорияләре чикләрен аерым шартлар белән файдалану зоналары чикләрен билгеләү, мондый зоналар, территорияләр чикләрендә жир кишәрлекләрен һәм капитал төзелеш объектларын куллануны чикләүне билгеләү өлешендә үзгәрешләр керту турында таләп жибәрә.

Әлеге очракта, шулай ук территориядән файдалануның махсус шартлары булган зонаның эшчәнлеген билгеләү, үзгәрту яисә туктату турында, мәдәни мирас объекты территориясе чикләре турында яисә әлеге статьяның 2 өлешендәге г -е пунктларында каралган нигезләр ачыклану көненнән «Урта Курса авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге башлыгы Кагыйдәгә үзгәрешләр керту өчен проект әзерләү турында карап кабул итәргә тиеш.

Мәдәни мирас объектлары территорияләре, федераль әһәмияттәге тарихи жирлекләр территорияләре, тарихи жирлекләр территорияләре чикләрен билгеләү, мондый зоналар, территорияләр чикләрендә жир кишәрлекләрен һәм капитал төзелеш объектларын куллануны чикләүләрне билгеләү өлешендә үзгәрешләр керту вакыты территорияләрне, мәдәни мирас объектлары территорияләре чикләрен билгеләүгә, федераль әһәмияттәге тарихи жирлекләр территорияләре чикләрен, тәбәк әһәмиятендәге тарихи жирлекләрне чикләрен раслауга, территорияне файдалануның аерым шартлары булган зонаны билгеләү, үзгәрту яки гамәлдән чыгару турында белешмәләрнең хокукларын теркәү органыннан алышуна, мәдәни мирас объекты территориясе чикләре турында белешмәләр алуга вәкаләтле дәүләт хакимиятенең башкарма органы яисә жирле үзидарә органыннан кагыйдәләргә үзгәрешләр керту турындагы таләпләр кергән яисә әлеге статьяның 2 өлешендәге г -е пунктларында каралган Кагыйдәләргә үзгәрешләр керту өчен нигезләрне ачыклау көненнән алты айдан артмаска тиеш.

7. Әлеге статьяның 4 һәм 5 өлешләрендә каралган очракларда, шулай ук әлеге статьяның 2 өлешендәге г - е пунктларында күрсәтелгән ярашмаучанлыklарны бетерү өчен жәмәгать фикер алышулары яисә гавами тыңлаулар уздыру таләп ителми.

8. Комиссия, Кагыйдәләргә үзгәрешләр керту өлешендә аларны аэрордом яны территорияләрендә билгеләнгән күчемсез милек объектларыннан файдалануның чикләүләренә туры китерү өлешендә үзгәрешләр керту очракларыннан һәм әлеге статьяның 2 өлешендә күрсәтелгән ярашмаучанлыklарны бетерү очракларыннан тыш, Кагыйдәгә үзгәреш керту турында тәкъдим кертелгән көннән алып егерме биш көн эчендә бәяләмә әзерли, анда Кагыйдәләргә үзгәрешләр керту турындагы яисә кире кагу сәбәпләрен күрсәтеп, бу тәкъдимне кире кагу турында бәяләмәне муниципаль берәмлекнең Башкарма комитеты житәкчесенә жибәрә.

9. Комиссия бәяләмәсендәге рекомендацияләрне исәпкә алып, муниципаль берәмлек Башкарма комитеты житәкчесе утыз көн эчендә Кагыйдәләргә үзгәрешләр керту проектын әзерләү турында яисә, кире кагу сәбәпләрен күрсәтеп, Кагыйдәләргә үзгәрешләр керту турында тәкъдимне кире кагу хакында карап кабул итә һәм мәрәжәгать итүчеләргә әлеге каарның күчермәсен жибәрә.

10. Кагыйдәләргә үзгәрешләр керту проектын әзерләү турындагы карап күрсәтелгән проекtnы әзерләү эшләрен уздыру тәртибен һәм срокларын, проекtnы эшләүне оештыруга кагылышлы башка нигезләмәләрне үз эченә алырга тиеш.

11. Муниципаль берәмлекнең башкарма комитеты Кагыйдәләргә үзгәрешләр керту проектын әзерләү турында карап кабул итү датасыннан ун көн эчендә мондый каарны кабул итү турындагы хәбәрне билгеләнгән тәртиптә бастырып чыгаруны (халыкка житкерүне) тәэммин итә. Хәбәрдә түбәндәгеләр күрсәтелә:

Кагыйдәләргә үзгәрешләр керту проектын әзерләү эшләрен уздыру тәртибе һәм сроклары;

кызыксынган затларның тәкъдимнәрен Комиссиягә жибәрү тәртибе;
эшләрне оештыруның башка мәсьәләләре.

Кагыйдәләр аэрордом яны территориясендә билгеләнгән күчемсез милек объектларыннан файдалануны чикләүгә туры килгән очракта, шулай ук әлеге статьяның 2 өлешендә күрсәтелгән г - е пунктларында күрсәтелгән ярашмаучанлыklарны бетерү

буенча Кагыйдәләргә үзгәрешләр керту проектын әзерләү түрында карап кабул итү түрүндагы хәбәрне бастырып чыгару (халыкка житкерү) таләп итлеми.

12. Муниципаль берәмлекнең Башкарма комитеты Кагыйдәләргә үзгәрешләр керту проектын әзерләгәннән соң Комиссия тәкъдим иткән проектның техник регламентлар таләпләренә, территориаль планлаштыру документларына туры килүен тикшерә.

13. Күрсәтелгән тикшерү нәтижәләре буенча муниципаль берәмлекнең Башкарма комитеты житәкчесе Кагыйдәләргә үзгәрешләр керту проектының әлеге статьяның 10 өлешендә күрсәтелгән таләпләргә һәм документларга туры килмәве ачыкланган очракта, эшләп бетерү өчен Комиссиягә кире жибәрә.

14. Муниципаль берәмлек башлыгы, Кагыйдәләргә үзгәрешләр керту проектын алганнын соң, проектны алган көннән соң ун көннән дә соңга калмыйча жәмәгать фикер алышуларын яисә гавами тыңлаулар уздыру түрүнде карап кабул итә.

15. Кагыйдәләргә үзгәрешләр керту проекты буенча жәмәгать фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында, әлеге Кагыйдәләрнең 17 статьясы нигезләмәләре нигезендә башка норматив хокукий актларда билгеләнгән тәртиптә уздырыла.

16. Чикләрендә тұлсынча яисә өлешчә аэродром яны территориясе урнашкан муниципаль берәмлек территориясенә карата әзерләнгән Кагыйдәләргә үзгәрешләр керту проекты, мондый проект буенча ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар уздыру түрүнде карап кабул итеп көннән соң ун көннән дә соңга калмыйча, Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан вәкаләтләр бирелгән башкарма хакимият органына жибәрелергә тиеш.

Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан вәкаләтле федераль башкарма хакимият органы, Кагыйдәләргә үзгәрешләр керту проекты аэродром яны территориясенде билгеләнгән күчемсез милек объектларыннан файдалану чикләуләренә каршы килсә, күрсәтелгән проект көргөн көннән соң ун көннән дә соңга калмыйча, муниципаль берәмлекнең жирле үзидарә органына аэродром яны территориясенде билгеләнгән күчемсез милек объектларыннан файдалану кагыйдәләренә үзгәрешләр керту проектын шәһәр яны территориясенде билгеләнгән чикләргә туры китеү түрүнде күрсәтмә жибәрә. Әлеге күрсәтмәгә муниципаль берәмлекнең жирле үзидарә органы тарафыннан суд тәртибендә шикаять бирелергә мөмкин.

17. Кагыйдәләргә үзгәрешләр керту жирле үзидарә органнарының норматив хокукий актларын рәсми бастырып чыгару (халыкка житкерү) өчен билгеләнгән тәртиптә бастырып чыгарылырыга һәм «Интернет» челтәрендә муниципаль берәмлекнең рәсми сайтында урнаштырылырыга тиеш.

18. Кагыйдәләргә үзгәрешләр керту территориаль планлаштыруның федераль дәүләт мәгълүмат системасында Кагыйдәләргә үзгәрешләр керту проектын расланган көннән алып ун көннән дә соңга калмыйча урнаштырылырыга тиеш.

19. Россия Федерациясенең һава кодексы нигезендә, билгеләнгән аэродром яны территориясе муниципаль берәмлек чикләрендә тұлсынча яисә өлешчә урнашкан очракта, мондый муниципаль берәмлекнең жирле үзидарә органы территориаль планлаштыруның федераль дәүләт мәгълүмат системасында Кагыйдәләргә расланган үзгәрешләр урнаштырылган көннән алып биш көннән дә соңга калмыйча, күрсәтелгән үзгәрешләрне территориаль планлаштыруның федераль дәүләт мәгълүмат системасында урнаштыру түрүнде электрон рәвештә һәм (яисә) почта аша Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан вәкаләт бирелгән башкарма хакимиятнен федераль органына территориаль планлаштыруның федераль дәүләт мәгълүмат системасында урнаштыру түрүнде хәбәр итә.

20. Физик һәм юридик затлар Кагыйдәләргә үзгәрешләрне раслау түрүндагы карап суд тәртибендә ризасызылық белдерергә хокуклы.

VII БҮЛЕК. Жирдән файдалануның һәм төзелешнең башка мәсьәләләрен жайга салу түрүнде нигезләмәләр

21 статья. Территория зоналары чикләре түрүнде мәгълүматны Күчемсез мәлкәтнең бердәм дәүләт реестрына керту

1. Территория зоналары чикләре турында мәгълүматлар көртү қагыйдәләре Күчемсез мәлкәтнең бердәм дәүләт реестрына “Күчемсез милекне дәүләт теркәвенә алу турында” 2015 елның 13 июлендәге 218-ФЗ номерлы Федераль законның 34 статьясы нигезләмәләре белән билгеләнә (03.08.2018 ел редакциясендә).

2. Чикләре Күчемсез мәлкәтнең бердәм дәүләт реестрында булган жир кишәрлекләре, торак пунктлар яисә муниципаль берәмлекләрнең чикләре урынын билгеләүдә хаталарны исәпкә алыш, билгеләнгән территория зоналары өлеге Қагыйдәләр белән билгеләнә.

Бердәм дәүләт күчемсез мәлкәт реестрында белешмәләре булмаган торак пунктлар чикләренә карата аларның чикләрен билгеләүдәге хаталар исәпкә алышынан.

3. Чикләре жир кишәрлекләре, торак пунктлар яисә Бердәм дәүләт күчемсез мәлкәт реестрында булган муниципаль берәмлекләр чикләренен урнашу урынын билгеләүдә хаталарны исәпкә алыш, билгеләнгән территориаль зоналар өлеге бүлеккә күшымтада чагылдырылды.

4. Өлеге бүлеккә күшымта материалларына, Қагыйдәләргә үзгәрешләр көртү процедурасын гамәлгә ашырмыйча, жир төзелеше эшләрен уздырган саен төзәтмәләр көртөлөргө мөмкин.

II ӨЛЕШ. ШӘҢӘР ТӘЗЕЛЕШЕН ЗОНАЛАШТЫРУ КАРТАСЫ

VIII БҮЛЕК. «Урта Курса авыл жирлөгө» муниципаль берәмлеге территориясендә шәһәр тәзелешен зоналаштыру карталары

22 статья. Шәһәр тәзелешен зоналаштыру картасы. Территория зоналары

1. Шәһәр тәзелешен зоналаштыруның күрсәтелгән картасы әлеге Кагыйдәләрнең аерылгысыз өлеше булып тора (1нче күшымта).

2. Күрсәтелгән картада территория зоналарының чикләре һәм аларның кодлы тамгалары сурәтләнгән. Территория зоналарының чикләре әлеге Кагыйдәләрнең 9 статьясы нигезләмәләре нигезендә билгеләнгән.

3. «Урта Курса авыл жирлөгө» муниципаль берәмлеге территориясендә тәкъдим ителгән һәм шәһәр тәзелешен зоналаштыру картасында күрсәтелгән территория зоналары составына тубәндәгеләр керә:

шәһәр тәзелеше регламенты билгеләнә торган территория зоналары;

шәһәр тәзелеше регламентларының гамәлдә булуы кагылмый торган жир кишәрлекләре булган территория зоналары;

шәһәр тәзелеше регламентлары билгеләнми торган жирләре булган территория зоналары.

Шәһәр тәзелеше регламенты билгеләнә торган территория зоналары:

Ж1 - шәхси торак тәзелеш зонасы:

ОД1 - күпфункцияле ижтимагый-эшлекле тәзелеш зонасы;

КО - коммуналь хезмәт күрсәту объектлары зонасы;

И1 - транспорт инфраструктурасы зонасы;

И1Ж - тимер юл транспорты объектлары зонасы;

И2 - инженерлык инфраструктурасы зонасы;

С2 - авыл хужалығын тәэммин итү объектлары зонасы;

СХ2 - авыл хужалығы житештерүе объектлары зонасы;

СХ3 - яшелчәчелек зонасы;

Р1 - табигый ландшафтлар зонасы;

СН1 - махсус билгеләнгән зона.

Шәһәр тәзелеше регламентларының гамәлдә булуы кагылмый торган жир кишәрлекләре булган территория зоналары:

юк

Шәһәр тәзелеше регламентлары билгеләнми торган жирләре булган территория зоналары:

СХ1 - авыл хужалығы жирләре зонасы;

ЛФ - урман фонды зонасы;

ВО - су объектлары зонасы.

4. Шәһәр тәзелешен зоналаштыру картасында мәжбүри тәртиптә чикләрендә мондый эшчәнлекне гамәлгә ашыру планлаштырылган очракта территорияне комплекслы үстерүне гамәлгә ашыру күздә тотыла торган территорияләр билгеләнә. Мондый территорияләрнең чикләре бер яки берничә территория зонасы чикләрендә билгеләнә һәм аерым картада күрсәтелә ала. Мондый территорияләргә карата территорияне комплекслы үстерү турында бер яисә берничә шартнамә тәзелә.

Территорияне комплекслы һәм тотрыклы үстерү эшчәнлеген гамәлгә ашыру күздә тотыла торган территорияләр чикләре жирле үзидарәнең вәкаләтле органы территорияне комплекслы үстерү турындагы каары һәм территорияне комплекслы үстерү турындагы шартнамә нигезендә әзерләнгән территорияне планлаштыру документлары нигезендә жирле үзидарәнең вәкаләтле органы һәм ачык аукционда жиңүче арасында территорияне комплекслы үстерү турында шартнамә төзү хокукуна ия булган яисә Россия Федерациясе Шәһәр тәзелеше кодексы нигезендә мондый шартнамә төзү хокукуна ия башка затлар арасында тәзелгән территорияне планлаштыру документлары нигезендә билгеләнә.

Чикләрендә территорияне комплекслы үстерү құздә тотыла торған территорияләр «Урта Курса авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге чикләрендә билгеләнмәгән, шуңа бәйле рәвештә әлеге Кагыйдәләр материалларында чагылмый.

23 статья. Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләре

1. Шәһәр төзелешен зоналаштыруның құрсәтелгән картасы әлеге Кагыйдәләрнең аерылғысыз өлеше булып тора (2 нче күшымта).

2. Құрсәтелгән картада территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналарның чикләре чагылдырылды, алар Россия Федерациясе законнары нигезендә жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан файдалануга өстәмә чикләүләр сала.

3.Характеристикалары законнарда, башка норматив хокукий актларда билгеләнгән куллану режимнарына туры килми торған территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләре һәм капиталъ төзелеш объектлары әлеге Кагыйдәләргә туры килми.

4. Құрсәтелгән Шәһәр төзелешен зоналаштыруның құрсәтелгән картасында территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләреннән тыш мәдәни мирас объектларының, ачыкланган мәдәни мирас объектларының, мәдәни мирас объектлары билгеләренә ия объектларының урнашу урыны; тарихи жирлекләр территорияләре чикләре чагылдырыла.

24 статья. Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Мәдәни мирас объектлары территорияләре чикләре, тарихи жирлекләр территорияләре чикләре, мәдәни мирас объектларын саклау зоналары чикләре

1. Шәһәр төзелешен зоналаштыруның құрсәтелгән картасында мәдәни мирас объектларын саклау зоналарының чикләре құрсәтелә.

«Урта Курса авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә мәдәни мирас объектларын сак зоналарының билгеләнгән чикләре булмау сәбәпле, әлеге карта әзерләнми.

III ӨЛЕШ. ШӘНӘР ТӘЗЕЛЕШЕ РЕГЛАМЕНТЛАРЫ

IX БҮЛЕК. Жир кишәрлекләренең ин чик күләмнәрен һәм рәхсәт ителгән тәзелешнен, капиталь тәзелеш объектларын реконструкцияләүнен чик параметрларын билгеләү өлешендә Шәһәр тәзелеше регламентлары жир кишәрлекләреннән һәм капиталь тәзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән файдалану төрләре

25 статья. Шәһәр тәзелеше регламенты билгеләнә торган территория зоналары

1. Ж1 - Шәхси торак тәзелеше зонасы

1.1. Жир кишәрлекләреннән һәм капиталь тәзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән файдалану төрләре; жир кишәрлекләренең ин чик (минималь һәм (яисә) максималь күләмнәре һәм рәхсәт ителгән тәзелешнен, капиталь тәзелеш объектларын реконструкцияләүнен ин чик параметрлары:

		Рәхсәт ителгән тәзелешнен, капиталь тәзелеш объектларын реконструкцияләүнен чик параметрлары					
Рәхсәт ителгән куллану төрененең коды *	Рәхсәт ителгән файдалану төрененең аталышы *	Жир кишәрлеген ең үлчәме	катларның чик саны һәм тәзелешнең чик биеклеге	Тәзелешнен максималь проценты	жир кишәрлекләре чикләреннән минималь тайпышлар		
2.1	Шәхси торак тәзелеше өчен	минималь - 1000 кв. м; максималь - 5000 кв.м.	Төп тәзелештәге катларның ин чик саны - 3 (манкарданы да кертеп), ярдәмче корылмаларның - 1; Төп тәзелешнен ин чик биеклеге - 10 м; ярдәмче корылмаларның - 3,5 м (яссы тубәле), 4,5 м (авыш тубәле, ин зур биеклеге). Коймаларның максималь биеклеге - 2,0 м. Төп тәзелештәге катларның ин чик саны - 3 (манкарданы да кертеп), ярдәмче корылмаларның - 1;	20 %	урам-юл чөлтәренә чыгучы жир кишәрлеге яклары өчен - 3 м; жир кишәрлекенең башка яклары өчен - билгеләнми. Барлыкка килгән тәзелеш шартларында тайпышыны киметү яки кызыл линия буенча биналарның корылмаларның урнашуы рәхсәт ителә.		
2.2	Шәхси ярдәмче хужалық алып бару өчен	минималь - 1000 кв. м; максималь - 5000 кв.м.	Төп тәзелешнен ин чик биеклеге - 10 м; ярдәмче корылмаларның - 3,5 м (яссы тубәле), 4,5 м (авыш тубәле, ин зур биеклеге). Коймаларның максималь биеклеге - 2,0 м.	20 %	урам-юл чөлтәренә чыгучы жир кишәрлеге яклары өчен - 3 м; жир кишәрлекенең башка яклары өчен - билгеләнми. Барлыкка килгән тәзелеш шартларында тайпышыны киметү яки кызыл линия буенча биналарның корылмаларның урнашуы рәхсәт ителә.		

			Төп төзелештәге катларның иң чик саны - 3 (мансарданы да кертеп), ярдәмче корылмаларның - 1;	урам-юл чөлтәренә чыгучы жир кишәрлекеге яклары өчен - 3 м;
2.3	Түктатылган торак төзелеше	МИНИМАЛЬ - 1000 кв. м; МАКСИМАЛЬ - 2000 кв.м.	Төп төзелешнен иң чик биеклеге - 10 м; ярдәмче корылмаларның - 3,5 м (яссы түбәле), 4,5 м (авыш түбәле, иң зур биеклеге). Коймаларның МАКСИМАЛЬ БИЕКЛЕГЕ - 2,0 м.	Барлықка килгән төзелеш шартларында тайпылышны киметү яки кызыл линия буенча биналарның, корылмаларның урнашуы рәхсәт ителә.

Рәхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләре

2.7	Торак төзелешенә хәзмәт құрсәту	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми
2.7.1	Гараж билгеләнешен дәге объектлар Гомуми файдаланудаг	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми
12.0	Ы жир кишәрлекләре (территориялә р)	билгеләнми			

Рәхсәт ителгән файдалануның шартлы рәхсәт ителгән төрләре

2.1.1	Азкатлы күпфатирлы торак төзелеше	МИНИМАЛЬ - 1000 кв. м.; МАКСИМАЛЬ - БИЛГЕЛӘНМИ	ТӨП ТӨЗЕЛЕШТӘГЕ КАТЛАРНЫҢ ИҢ ЧИК САНЫ - 4 (мансарданы да кертеп); ТӨП ТӨЗЕЛЕШНЕҢ ИҢ ЧИК БИЕКЛЕГЕ - 15 М; КОЙМАНЫҢ МАКСИМАЛЬ БИЕКЛЕГЕ - 1 М.	40 %	5 м. Барлықка килгән төзелеш шартларында тайпылышны киметү яки кызыл линия буенча биналарның, корылмаларның урнашуы рәхсәт ителә.
3.5.1	Мәктәпкәчә, башлангыч hем урта гомуми белем биру	БИЛГЕЛӘНМИ	БИЛГЕЛӘНМИ	80 %	5 м. Барлықка килгән төзелеш шартларында тайпылышны киметү яки кызыл линия буенча биналарның, корылмаларның урнашуы рәхсәт ителә.
13.1	Бакчачылық алып бару	МИНИМАЛЬ - 1000 кв. м.; МАКСИМАЛЬ - 5000 кв.м.	БИЛГЕЛӘНМИ	БИЛГЕЛӘНМИ	БИЛГЕЛӘНМИ

*РФ Икътисади үсес министрлігінің 2014 елның 01 сентябрендеге 540 номерлы боерыгы белән расланған жир кишәрлекләреннән рәхсәт ителгән файдалану төрләре классификаторы нигезендә

1.2. Башка таләплөр:

Минималь аралар:

2 - 3 кат биеклөттөгө торак биналарның озын яклары арасында: кимендә 15 м;

4 катлы йортларның озын яклары арасында: 20 м дан да ким түгел;

балалар уеннары өчен мәйданчыктан алып торак биналарга кадәр - 12 м;

өлкөннәр өчен ял итү мәйданчығыннан - 10 м;

автомобиль кую мәйданчықларыннан - 10 м;

спорт белән шәгыльләнү өчен мәйданчыктан-10 метрдан 40 метрга кадәр;

хужалық максатлары өчен мәйданчыктан - 20 м;

калдықлар өчен контейнерлар булган мәйданчықлардан алып торак йортлар, балалар учреждениеләре кишәрлекләре чикләренә, яшелләндөрелгән мәйданчықларга кадәр - кимендә 50 м, әмма 100 м дан артык түгел.

Автомобиль транспортын саклау урыннарыннан тыш, урамнар яғыннан ярдәмче корылмалар урнаштыру рөхсәт ителми.

Рөхсәт ителгән социаль, коммуналь-көнкүреш, административ һәм башка билгеләнештәге объектлар торак йортларның тубәндәгә ике катларында урнашырга яки аларга килүчеләр өчен торак (ишегалды) территориясенән аерым территорияләргә, подъездларга һәм автотранспортның вакытлыча тору өчен кунак ачык автостоянкалар ясау өчен мәйданчықларга ия булган очракта мөмкин.

Әлеге статьяда жайга салынмаган курсәткечләр техник регламентларның, норматив техник документларның, шәһәр төзелеше проектлау нормативларының һәм башка норматив документларның таләпләренә туры китереп билгеләнә.

2. ОД1 - Күпфункцияле ижтимагый-эшлекле төзелеш зонасы

2.1. Жир кишәрлекләрендән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре; жир кишәрлекләренең ин чик (минималь һәм (яисә) максималь күләмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелешнең, капиталь төзелеш объектларын реконструкцияләүнең ин чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән куллану төренең коды *	Рөхсәт ителгән файдалану төренең аталышы *	Рөхсәт ителгән төзелешнең, капиталь төзелеш объектларын реконструкцияләүнең чик параметрлары			
		жир кишәрлекенең үлчәме	катларның чикле саны һәм төзелешнең чикле биеклөгө	Төзелешнең максималь проценты	жир кишәрлекләре чикләренән минималь тайпылышлар
Рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләре					
3.2	Социаль хезмәт курсәту	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми
3.3	Көнкүреш хезмәте	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми
3.4.1	Амбулатор-поликлиника хезмәте курсәту	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми
3.5	Мәгариф һәм агарту	билгеләнми	билгеләнми	80 %	5 м. Барлыкка килгән төзелеш шартларында тайпылышны киметү яки қызыл линия буенча биналарның, корылмаларның урнашуы рөхсәт ителә.
3.6	Мәдәни үсеш	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми
3.7	Дини файдалану	билгеләнми	билгеләнми	80 %	5 м. Барлыкка килгән төзелеш шартларында

					тайпылышны киметү яки кызыл линия буенча биналарның, корылмаларның урнашуы рөхсәт ителә.
3.8	Ижтимагый идарә	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми
3.10.1	Амбулатор ветеринария хезмәте курсату	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми
4.1	Эшлекле идарә	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми
4.4	Кибетләр	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми
4.5	Банк hәм иминиятләштерү эшчәнлеге	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми
4.6	Жәмәгать туклануы	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми
4.7	Кунақханә хезмәте	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми
5.1	Спорт	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми
8.3	Эчке хокук тәртибен тәэмин итү	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми

Рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләре

2.7.1	Гараж билгеләнешендә ге объектлар	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми
3.1	Коммуналь хезмәт курсату	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми
4.9	Автотранспортк а хезмәт курсату	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми
12.0	Гомуми файдаланудагы жир кишәрлекләре (территорияләр)	билгеләнми			

Рөхсәт ителгән файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләре

2.1	Шәхси торак төзелеше өчен	минималь - 1000 кв. м; максималь - 5000 кв.м.	Төп төзелештәге катларның ин чик саны - 3 (манкарданы да кертеп), ярдәмче корылмаларны - 1; Төп төзелешнең ин чик биеклеге - 10 м; ярдәмче корылмаларны - 3,5 м (яссы тубәле), 4,5 м (авыш тубәле, ин зур биеклеге). Коймаларның максималь биеклеге - 2,0 м.	20 %	урам-юл чөлтәренә чыгучы жир кишәрлек яклары өчен - 3 м; жир кишәрлекенең башка яклары өчен - билгеләнми. Барлыкка килгән төзелеш шартларында тайпылышны киметү яки кызыл линия буенча биналарның, корылмаларның урнашуы рөхсәт ителә.
2.1.1	Азкатлы күпфатирлы торак төзелеше	минималь - 1000 кв. м.; максималь - билгеләнми	Төп төзелештәге катларның ин чик саны - 4 (манкарданы да кертеп); Төп төзелешнең ин чик биеклеге - 15 м; Койманың максималь биеклеге - 1 м.	40 %	5 м. Барлыкка килгән төзелеш шартларында тайпылышны киметү яки кызыл линия буенча биналарның, корылмаларның урнашуы рөхсәт ителә.

2.2	Шәхси ярдәмче хужалық алып бару өчен	минималь - 1000 кв. м; максималь - 5000 кв.м.	Төп төзелештәге катларның инч чик саны - 3 (мансарданы да кертеп), ярдәмче корылмаларныкы - 1; Төп төзелешнен инч чик биеклеге - 10 м; ярдәмче корылмаларныкы - 3,5 м (яссы түбәле), 4,5 м (авыш түбәле, инч зур биеклеге). Коймаларның максималь биеклеге - 2,0 м.	20 %	урам-юл чөлтәренә чыгучы жир кишәрлекеге яклары өчен - 3 м; жир кишәрлекенен башка яклары өчен - билгеләнми. Барлыкка килгән төзелеш шартларында тайпылышны киметү яки кызыл линия буенча биналарның, корылмаларның урнашуы рәхсәт ителә.
2.3	Туктатылган торак төзелеше	минималь - 1000 кв. м; максималь - 2000 кв.м.	Төп төзелештәге катларның инч чик саны - 3 (мансарданы да кертеп), ярдәмче корылмаларныкы - 1; Төп төзелешнен инч чик биеклеге - 10 м; ярдәмче корылмаларныкы - 3,5 м (яссы түбәле), 4,5 м (авыш түбәле, инч зур биеклеге). Коймаларның максималь биеклеге - 2,0 м.	30 %	урам-юл чөлтәренә чыгучы жир кишәрлекеге яклары өчен - 3 м; жир кишәрлекенен башка яклары өчен - билгеләнми. Барлыкка килгән төзелеш шартларында тайпылышны киметү яки кызыл линия буенча биналарның, корылмаларның урнашуы рәхсәт ителә.
4.2	Сәүдә объектлары (сәүдә үзәкләре, сәүдә-күңел ачу үзәкләре (комплекслар)	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми
4.3	Базарлар	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми
4.8	Күңел ачулар	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми
4.9.1	Юл буе сервисы объектлары	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми
6.4	Азық-төлек сәнәгате	билгеләнми	билгеләнми	80 %	билгеләнми
6.9	Складлар	билгеләнми	билгеләнми	60 %	билгеләнми

*РФ Икътисади үсес министрлыгының 2014 елның 01 сентябрендәге 540 номерлы боерыгы белән расланган жир кишәрлекләреннән рәхсәт ителгән файдалану төрләре классификаторы нигезендә

2.2. Башка таләпләр:

Минималь аралар:

мәктәпкәчә һәм гомуми белем бирү учреждениеләре өчен кызыл линиядән төп төзелешкә кадәр - 10 м;

стационары кызыл сыйыктан төп төзелешкә кадәр булган дәвалау учреждениеләре өчен - 30 м;

2 - 3 кат биеклектәге торак биналарның озын яклары арасында: кимендә 15 м;

4 катлы йортларның озын яклары арасында: 20 м дан да ким түгел;

Стационары һәм башка ижтимагый һәм торак биналары булган дәвалау учреждениесе арасындагы ара - 50 метрдан да ким түгел.

Әлеге статьяда жайга салынмаган күрсәткечлөр техник регламентларның, норматив техник документларның, шәһәр төзелеше проектлау нормативларының һәм башка норматив документларның таләпләренә туры китереп билгеләнә.

3. КО - коммуналь хезмәт күрсәту объектлары зonasы

3.1. Жир кишәрлекләренән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән файдалану төрләре; жир кишәрлекләренең ин чик (минималь һәм (яисә) максималь күләмнәре һәм рәхсәт ителгән төзелешнең, капиталь төзелеш объектларын реконструкцияләүнең ин чик параметрлары:

Рәхсәт ителгән куллану төренең коды *	Рәхсәт ителгән файдалану төренең аталышы *	рәхсәт ителгән төзелешнең, капиталь төзелеш объектларын реконструкцияләүнең чик параметрлары			
		жир кишәрлекләгенең үлчәме	катларның чикле саны һәм төзелешнең чикле биеклеге	Төзелешнең максималь проценты	жир кишәрлекләре чикләренән минималь тайпышлар
Рәхсәт ителгән файдалануның төп төрләре					
3.1	Коммуналь хезмәт күрсәту	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми
Рәхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләре					
билгеләнми					
Рәхсәт ителгән файдалануның шартлы рәхсәт ителгән төрләре					
билгеләнми					

*РФ Икътисади үсеш министрлыгының 2014 елның 01 сентябрендәге 540 номерлы боерыгы белән расланган жир кишәрлекләренән рәхсәт ителгән файдалану төрләре классификаторы нигезендә

3.2. Әлеге статьяда жайга салынмаган күрсәткечлөр техник регламентларның, норматив техник документларның, шәһәр төзелеше проектлау нормативларының һәм башка норматив документларның таләпләренә туры китереп билгеләнә.

4. 1 - Транспорт инфраструктурасы зonasы

4.1. Жир кишәрлекләренән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән файдалану төрләре; жир кишәрлекләренең ин чик (минималь һәм (яисә) максималь күләмнәре һәм рәхсәт ителгән төзелешнең, капиталь төзелеш объектларын реконструкцияләүнең ин чик параметрлары:

Рәхсәт ителгән куллану төренең коды *	Рәхсәт ителгән файдалану төренең аталышы *	рәхсәт ителгән төзелешнең, капиталь төзелеш объектларын реконструкцияләүнең чик параметрлары			
		жир кишәрлекләгенең үлчәме	катларның чикле саны һәм төзелешнең чикле биеклеге	Төзелешнең максималь проценты	жир кишәрлекләре чикләренән минималь тайпышлар
Рәхсәт ителгән файдалануның төп төрләре					
7.2	Автомобиль транспорты	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
7.3	Су транспорты	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
4.9	Автотранспортка хезмәт күрсәту	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
4.9.1	Юл буе сервисы объектлары	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
Рәхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләре					
8.3	Эчке хокук тәртибен тәэммин	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми

	ИТУ				
Рөхсәт ителгән файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләре					
билгеләнми					

*РФ Икътисади үсеш министрлыгының 2014 елның 01 сентябрендәге 540 номерлы боерыгы белән расланган жир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану төрләре классификаторы нигезендә

4.2. Әлеге статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентларның, норматив техник документларның, шәһәр төзелеше проектлау нормативларының һәм башка норматив документларның таләпләренә туры китереп билгеләнә.

5. И1Ж - Тимер юл транспорты объектлары зонасы

5.1. Жир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре; жир кишәрлекләренең ин чик (минималь һәм (яисә) максималь күләмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелешнең, капиталь төзелеш объектларын реконструкцияләүнең ин чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән куллану төренең коды *	Рөхсәт ителгән файдалану төренең аталышы *	Жир кишәрлекләренең чик үлчәме һәм капиталь төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзү һәм реконструкцияләүнең чик параметрлары			
		жир кишәрлекләгенең үлчәме	катларның чик саны һәм төзелешнең чик биеклеге	максималь төзү проценты	жир кишәрлекләре чикләреннән минималь тайпышлар
Рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләре					
7.1	Тимер юл транспорты	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
Рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләре					
7.2	Автомобиль транспорты	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
6.9	Складлар	билгеләнми	билгеләнми	60 %	билгеләнми
Рөхсәт ителгән файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләре					
бизнес					

*РФ Икътисади үсеш министрлыгының 2014 елның 01 сентябрендәге 540 номерлы боерыгы белән расланган жир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану төрләре классификаторы нигезендә

5.2. Әлеге статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентларның, норматив техник документларның, шәһәр төзелеше проектлау нормативларының һәм башка норматив документларның таләпләренә туры китереп билгеләнә.

6. И2 - Инженерлык инфраструктурасы зонасы

6.1. Жир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре; жир кишәрлекләренең ин чик (минималь һәм (яисә) максималь күләмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелешнең, капиталь төзелеш объектларын реконструкцияләүнең ин чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән куллану төренең коды *	Рөхсәт ителгән файдалану төренең аталышы *	рөхсәт ителгән төзелешнең, капиталь төзелеш объектларын реконструкцияләүнең чик параметрлары			
		жир кишәрлекләгенең үлчәме	катларның чикле саны һәм төзелешнең чикле биеклеге	Төзелешнең максималь проценты	жир кишәрлекләре чикләреннән минималь тайпышлар
Рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләре					
3.1	Коммуналь хезмәт курсетү	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми
6.7	Энергетика	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми

6.8	Элемтә	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми
7.5	Торбауткәргеч транспорт	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
11.1	Су объектларыннан гомуми файдалану	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
11.2	Су объектларыннан махсус файдалану	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
11.3	Гидротехник корылмалар	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
Рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмчे төрләре					
7.2	Автомобиль транспорты	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
Рөхсәт ителгән файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләре					
билгеләнми					

*РФ Икътисади үсеш министрлыгының 2014 елның 01 сентябрендәге 540 номерлы боерыгы белән расланган жир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану төрләре классификаторы нигезендә

6.2. Әлеге статьяда җайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентларның, норматив техник документларның, шәһәр төзелеше проектлау нормативларының һәм башка норматив документларның таләпләренә туры китереп билгеләнә.

7. С2 - Авыл хужалыгын тәэммин иту объектлары зонасы

7.1. Жир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре; жир кишәрлекләренең иң чик (минималь һәм (яисә) максималь күләмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелешнең, капиталь төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән куллану төренең коды *	Рөхсәт ителгән файдалану төренең аталаышы *	рөхсәт ителгән төзелешнең, капиталь төзелеш объектларын реконструкцияләүнең чик параметрлары			
		жир кишәрлекләгенең үлчәме	катларның чикле саны һәм төзелешнең чикле биеклеге	Төзелешнең максималь проценты	жир кишәрлекләре чикләреннән минималь тайпышлар
Рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләре					
1.14	Авыл хужалыгын фәнни яктан тәэммин иту	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми
1.15	Авыл хужалыгы продукциясен саклау һәм эшкәрту	билгеләнми	билгеләнми	60 %	билгеләнми
1.18	Авыл хужалыгы житештерүен тәэммин иту	билгеләнми	билгеләнми	60 %	билгеләнми
3.10	Ветеринария хезмәте	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми
Рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмчे төрләре					
3.1	Коммуналь хезмәт күрсәтү	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми
12.0	Гомуми файдаланудагы жир кишәрлекләре (территорияләр)	билгеләнми			

Рөхсөт ителгөн файдалануның шартлы рөхсөт ителгөн төрлөре

билгеләнми

*РФ Икътисади үсеш министрлыгының 2014 елның 01 сентябрендәге 540 номерлы боерыгы белән расланган жир кишәрлекләреннән рөхсөт ителгөн файдалану төрлөре классификаторы нигезендә

7.2. Әлеге статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентларның, норматив техник документларның, шәһәр төзелеше проектлау нормативларының һәм башка норматив документларның таләпләренә туры китереп билгеләнә.

8. СХ2 - Авыл хужалығы житештерүе объектлары зонасы

8.1. Жир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рөхсөт ителгөн файдалану төрлөре; жир кишәрлекләренең ин чик (минималь һәм (яисә) максималь күләмнәре һәм рөхсөт ителгөн төзелешнең, капиталь төзелеш объектларын реконструкцияләүнең ин чик параметрлары:

Рөхсөт ителгөн куллану төренең коды *	Рөхсөт ителгөн файдалану төренең аталышы *	рөхсөт ителгөн төзелешнең, капиталь төзелеш объектларын реконструкцияләүнең чик параметрлары			
		жир кишәрлегенең үлчәме	катларның чикле саны һәм төзелешнең чикле биеклеге	Төзелешнең максималь проценты	жир кишәрлекләре чикләреннән минималь тайпышлар
Рөхсөт ителгөн файдалануның төп төрлөре					
1.7	Терлекчелек	билгеләнми	билгеләнми	80 %	билгеләнми
1.12	Умартачылык	билгеләнми	билгеләнми	80 %	билгеләнми
1.13	Балықчылык	билгеләнми	билгеләнми	80 %	билгеләнми
1.17	Питомниклар	билгеләнми	билгеләнми	80 %	билгеләнми
1.3	Яшелчәчелек	билгеләнми	билгеләнми	80 %	билгеләнми
Рөхсөт ителгөн файдалануның ярдәмче төрлөре					
3.1	Коммуналь хезмәт күрсәтү	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми
1.14	Авыл хужалығын фәнни яктан тәэммин иту	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми
1.15	Авыл хужалығы продукциясен саклау һәм эшкәрту	билгеләнми	билгеләнми	60 %	билгеләнми
1.18	Авыл хужалығы житештерүен тәэммин иту	билгеләнми	билгеләнми	60 %	билгеләнми
12.0	Гомуми файдаланудагы жир кишәрлекләре (территорияләр)	билгеләнми			
Рөхсөт ителгөн файдалануның шартлы рөхсөт ителгөн төрлөре					
3.10	Ветеринария хезмәте	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми

*РФ Икътисади үсеш министрлыгының 2014 елның 01 сентябрендәге 540 номерлы боерыгы белән расланган жир кишәрлекләреннән рөхсөт ителгөн файдалану төрлөре классификаторы нигезендә

8.2. Әлеге статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентларның, норматив техник документларның, шәһәр төзелеше проектлау нормативларының һәм башка норматив документларның таләпләренә туры китереп билгеләнә.

9. СХ3 - Яшелчәчелек зонасы

9.1. Жир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән файдалану төрләре; жир кишәрлекләренең ин чик (минималь һәм (яисә) максималь күләмнәре һәм рәхсәт ителгән төзелешнең, капиталь төзелеш объектларын реконструкцияләүнең ин чик параметрлары:

Рәхсәт ителгән куллану төренең коды *	Рәхсәт ителгән файдалану төренең аталаышы *	Жир кишәрлекләренең чик үлчәме һәм капиталь төзелеш объектларын рәхсәт ителгән төзү һәм реконструкцияләүнең чик параметрлары			
		жир кишәрлекләгенең үлчәме	катларның чик саны һәм төзелешнең чик биеклеге	максималь төзү проценты	жир кишәрлекләре чикләреннән минималь тайпылышлар
Рәхсәт ителгән файдалануның төп төрләре					
13.1	Бакчачылык алыш бару	минималь - 1000 кв. м.; максималь - 5000 кв.м.	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
1.16	Басу кишәрлекләрендә шәхси ярдәмче хужалык алыш бару	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
Рәхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләре					
3.1	Коммуналь хезмәт курсәту	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми
12.0	Гомуми файдаланудагы жир кишәрлекләре (территорияләр)	билгеләнми			
Рәхсәт ителгән файдалануның шартлы рәхсәт ителгән төрләре					
билгеләнми					

*РФ Икътисади үсеш министрлыгының 2014 елның 01 сентябрендәге 540 номерлы боерыгы белән расланган жир кишәрлекләреннән рәхсәт ителгән файдалану төрләре классификаторы нигезендә

9.2. Элеге статьяда җайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентларның, норматив техник документларның, шәһәр төзелеше проектлау нормативларының һәм башка норматив документларның таләпләренә туры китереп билгеләнә.

10. Р1 - Табигый ландшафтлар зонасы

10.1. Жир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән файдалану төрләре; жир кишәрлекләренең ин чик (минималь һәм (яисә) максималь күләмнәре һәм рәхсәт ителгән төзелешнең, капиталь төзелеш объектларын реконструкцияләүнең ин чик параметрлары:

Рәхсәт ителгән куллану төренең коды *	Рәхсәт ителгән файдалану төренең аталаышы *	рәхсәт ителгән төзелешнең, капиталь төзелеш объектларын реконструкцияләүнең чик параметрлары			
		жир кишәрлекләгенең үлчәме	катларның чикле саны һәм төзелешнең чикле биеклеге	Төзелешнең максималь проценты	жир кишәрлекләре чикләреннән минималь тайпылышлар
Рәхсәт ителгән файдалануның төп төрләре					
9.1	Табигый территорияләрнә е саклау	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
11.0	Су объектлары	билгеләнми			
11.1	Су объектларыннан	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми

	гомуми файдалану				
Рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләре					
12.0	Гомуми файдаланудагы жир кишәрлекләре (территорияләр)	билгеләнми			
Рөхсәт ителгән файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләре					
5.2	Табигый-тансып белу туризмы	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
11.3	Гидротехник корылмалар	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми

*РФ Икътисади үсеш министрлыгының 2014 елның 01 сентябрендәге 540 номерлы боерыгы белән расланган жир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану төрләре классификаторы нигезендә

10.2. Башка таләпләр:

Капиталь булмаган корылмалар, вакытлыча павильоннар урнаштырганда яшел үсентеләрне юкка чыгару рөхсәт ителми

Әлеге статьяда жайга салынмаган курсәткечләр техник регламентларның, норматив техник документларның, шәһәр төзелеше проектлау нормативларның һәм башка норматив документларның таләпләренә туры кiterеп билгеләнә.

11.СН1 - Махсус билгеләнештәге зона

11.1. Жир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре; жир кишәрлекләренең ин чик (минималь һәм (яисә) максималь күләмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелешнең, капиталь төзелеш объектларын реконструкцияләүнең ин чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән куллану торенең коды *	Рөхсәт ителгән файдалану төренең аталышы *	рөхсәт ителгән төзелешнең, капиталь төзелеш объектларын реконструкцияләүнең чик параметрлары			
		жир кишәрлекләгенең үлчәме	катларның чикле саны һәм төзелешнең чикле биеклеге	Төзелешнең максималь проценты	жир кишәрлекләре чикләренән минималь тайпышлар

Рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләре

12.1	Ритуаль эшчәнлек	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
12.2	Махсус эшчәнлек	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми

Рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләре

3.1	Коммуналь хезмәт курсөтү	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми
4.9	Автотранспортка хезмәт курсөтү	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми

Рөхсәт ителгән файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләре

билгеләнми
----

*РФ Икътисади үсеш министрлыгының 2014 елның 01 сентябрендәге 540 номерлы боерыгы белән расланган жир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану төрләре классификаторы нигезендә

11.2. Әлеге статьяда жайга салынмаган курсәткечләр техник регламентларның, норматив техник документларның, шәһәр төзелеше проектлау нормативларның һәм башка норматив документларның таләпләренә туры кiterеп билгеләнә.

26 статья. Шәһәр төзелеше регламентларның гамәлдә булуы қагылмый торган жир кишәрлекләре булган территориаль зоналар

1. Д - Файдалы казылмалар чыгару зonasы

1.1. Жир кишерлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән файдалану төрләре; жир кишерлекләренең ин чик (минималь һәм (яисә) максималь күләмнәре һәм рәхсәт ителгән төзелешнең, капиталь төзелеш объектларын реконструкцияләүнең ин чик параметрлары:

Рәхсәт ителгән куллану төренең коды *	Рәхсәт ителгән файдалану төренең аталышы *	Жир кишерлекләренең чик үлчәме һәм капиталь төзелеш объектларын рәхсәт ителгән төзү һәм реконструкцияләүнең чик параметрлары			
		жир кишерлекләгенең үлчәме	катларның чик саны һәм төзелешнең чик биеклеге	максималь төзү проценты	жир кишерлекләре чикләреннән минималь тайпышлар
Рәхсәт ителгән файдалануның төп төрләре					
6.1	Жир асты байлыкларыннаң файдалану	билгеләнми			
Рәхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләре					
билгеләнми					
Рәхсәт ителгән файдалануның шартлы рәхсәт ителгән төрләре					
билгеләнми					

*РФ Икътисади үсеш министрлығының 2014 елның 01 сентябрендәге 540 номерлы боерыгы белән расланган жир кишерлекләреннән рәхсәт ителгән файдалану төрләре классификаторы нигезендә

27 статья. Шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнми торган жирләре булган территориаль зоналар

1. СХ1 - Авыл хужалығы жирләре зonasы

1.1. Жир кишерлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән файдалану төрләре; жир кишерлекләренең ин чик (минималь һәм (яисә) максималь күләмнәре һәм рәхсәт ителгән төзелешнең, капиталь төзелеш объектларын реконструкцияләүнең ин чик параметрлары:

Рәхсәт ителгән куллану төренең коды *	Рәхсәт ителгән файдалану төренең аталышы *	рәхсәт ителгән төзелешнең, капиталь төзелеш объектларын реконструкцияләүнең чик параметрлары			
		жир кишерлекләгенең үлчәме	катларның чикле саны һәм төзелешнең чикле биеклеге	Төзелешнең максималь проценты	жир кишерлекләре чикләреннән минималь тайпышлар
Рәхсәт ителгән файдалануның төп төрләре					
1.2	Бөртекле һәм башка авыл хужалығы культуралары үстерү	билгеләнми			
1.3	Яшелчәчелек	билгеләнми	билгеләнми	80 %	билгеләнми
1.5	Бакчачылык	билгеләнми			
1.16	Басу кишерлекләрендә шәхси ярдәмче хужалық алыш бару	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
1.17	Питомниклар	билгеләнми	билгеләнми	80 %	билгеләнми
Рәхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләре					
1.8	Терлекчелек	билгеләнми	билгеләнми	80 %	билгеләнми

7.2	Автомобиль транспортны	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
Рөхсәт ителгән файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләре					
билгеләнми					

*РФ Икътисади үсеш министрлыгының 2014 елның 01 сентябрендәге 540 номерлы боерыгы белән расланган жир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану төрләре классификаторы нигезендә

2. ЛФ - Урман фонды зонасы

2.1. Жир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре; жир кишәрлекләренең ин чик (минималь һәм (яисә) максималь күләмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелешнең, капиталь төзелеш объектларын реконструкцияләүнең ин чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән куллану төренең коды *	Рөхсәт ителгән файдалану төренең аталышы *	рөхсәт ителгән төзелешнең, капиталь төзелеш объектларын реконструкцияләүнең чик параметрлары			
		жир кишәрлекләгенең үлчәме	катларның чикле саны һәм төзелешнең чикле биеклеге	Төзелешнең максималь проценты	жир кишәрлекләре чикләреннән минималь тайпышлар
Рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләре					
9.1	Табигый территорияләрне саклау	билгеләнми			
10.0	Урманнардан файдалану	билгеләнми			
Рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләре					
бизнес					
Рөхсәт ителгән файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләре					
бизнес					

*РФ Икътисади үсеш министрлыгының 2014 елның 01 сентябрендәге 540 номерлы боерыгы белән расланган жир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану төрләре классификаторы нигезендә

3. ВО - Су объектлары зонасы

3.1. Жир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре; жир кишәрлекләренең ин чик (минималь һәм (яисә) максималь күләмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелешнең, капиталь төзелеш объектларын реконструкцияләүнең ин чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән куллану төренең коды *	Рөхсәт ителгән файдалану төренең аталышы *	Жир кишәрлекләренең чик үлчәме һәм капиталь төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзү һәм реконструкцияләүнең чик параметрлары			
		жир кишәрлекләгенең үлчәме	катларның чик саны һәм төзелешнең чикле биеклеге	максималь төзү проценты	жир кишәрлекләре чикләреннән минималь тайпышлар
Рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләре					
11.0	Су объектлары	билгеләнми			
11.1	Су объектларыннан гомуми файдалану	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
Рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләре					
бизнес					
Рөхсәт ителгән файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләре					
бизнес					

*РФ Икътисади үсеш министрлыгының 2014 елның 01 сентябрендәге 540 номерлы боерыгы белән расланган жир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану төрләре классификаторы нигезендә

Х БҮЛЕК. Жир кишерлеклөрнөн һәм капиталъ төзелеш объектларыннан файдалануны чикләү

28 статья. Территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар

1. «Урта Курса авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территорииясендә территориидән файдалануның махсус шартлары булган түбәндәгә зоналар эшли:

сәнәгать, авыл хужалығы һәм башка предприятиеләрнең һәм объектларның санитар-сак зоналары;

су саклау зоналары һәм өске су объектларының яр буе яклау полосалары;

эчәргә яраклы су белән тәэммин итү чыганакларын санитар саклау зоналары;

электр чөлтәре хужалығы объектларын саклау зоналары;

махсус сакланылуучы табигать территорияләре;

приаэрордrom территорияләре.

2. Сәнәгать, авыл хужалығы һәм башка предприятиеләрнең һәм объектларның санитар-сак зоналары

2.1. «Халыкның санитар-эпидемиологик иминлеге турында» 1999 елның 30 мартаңдагы 52-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә әйләнә-тирә мохиткә һәм кеше сәламәтлегенә йогынты ясау чыганаклары булып торучы объектлар һәм производстволар тирәсендә санитар-яклау зонасы - аерым кулланылыш режимындағы махсус территория билгеләнә, аның күләме атмосфера һавасына пычрану йогынтысын (химик, биологик, физик) гигиена нормативлары белән билгеләнгән күрсәткечләргә кадәр, ә I һәм II класслы куркыныч предприятиеләр өчен - гигиена нормативлары белән билгеләнгән күрсәткечләр, шулай ук халык сәламәтлеге өчен мөмкин булган куркыныч күрсәткече.

2.2. Санитар-сак зонасының күләмнәре һәм чикләре, технологияләр кулланыла торган житештерү күләмен исәпкә алыш, санитар-яклау зонасы проекты белән билгеләнә. Эшләнгән проект булмаганда, аның күләме «Санитар-яклау зоналары һәм предприятиеләрнең, корылмаларның һәм башка объектларның санитар классификациясе» СанПиН 2.2.1/2.1.2.1.1200-03 нигезендә билгеләнә.

2.3. Сәнәгать, авыл хужалығы һәм башка предприятиеләрнең санитар-яклау зоналарында һәм объектларның эшчәнлеген чикләү «Санитар-яклау зоналары һәм предприятиеләрнең, корылмаларның һәм башка объектларның санитар классификациясе» СанПиН 2.2.1/2.1.1.1200-03 нигезендә билгеләнә.

3. Су саклау зоналары һәм өске су объектларының яр буе яклау полосалары

3.1. Су саклау зоналары булып дингез, елгалар, инешләр, каналлар, кулләр, сусаклагычлар яр буена тоташкан һәм күрсәтелгән су объектларының пычрануын, чүпләнүен, ләм утыруын, аларның супарын ярлыландыруын булдырмау, шулай ук су биологик ресурсларының һәм хайваннар һәм үсемлекләр дөньясының башка объектларының яшәү тирәлекен саклау максатларында хужалык һәм башка эшчәнлекне гамәлгә ашыруның махсус режимы билгеләнә торган территорияләр тора.

3.2. Су саклау зоналары чикләрендә хужалык һәм башка эшчәнлеккә өстәмә чикләүләр көртөлә торган территорияләрдә яр буе яклау полосалары урнаштырыла.

3.3. Су саклау зоналарының һәм яр буе яклау полосаларының күләмнәре Россия Федерациясе Су кодексы нигезендә билгеләнә.

3.4. Елгаларның яисә инешләрнең су саклау зонасы киңлеге аларның елгалар яисә инешләр өчен озынлыктагы чишмәдән билгеләнә:

ун километрга кадәр - яр сыйыгыннан 50 м ;

уннан алыш илле километрга кадәр - 100 м;

илле километрдан һәм аннан да күбрәк - 200 м.

3.5. Яр буе сак полосасының киңлеге су объекты ярының текәлегенә бәйле рәвештә билгеләнә һәм кире яки нуль уклон өчен 30 м, өч градуска кадәр текәлек өчен 40 м һәм өч градустан артық текәлек өчен 50 м тәшкіл итә.

3.6. Су саклау зоналарында һәм яр буе яклау полосаларында эшчәнлекне чикләү Россия Федерациясе Су кодексы нигезендә билгеләнә.

4. Эчә торган су белән тәэммин иту чыганакларын санитар -сак зоналары

4.1. Су белән тәэммин иту чыганакларының санитар сак зоналарының төрләре һәм күләмнәре «хужалық-эчәр өчен билгеләнгән су белән тәэммин иту чыганакларын һәм сууткәргечләрне санитар саклау зоналары» СанПиН 2.1.4.1110-02 нигезендә билгеләнә.

4.2. Су белән тәэммин иту чыганаклары санитар сак зоналарына (ЗСО) ия. Санитар- сак зоналары өч пояс составында оештырыла.

Беренче пояс (катый режимлы) сувалгычларның урнашу территориясен, барлық сууткәргеч корылмаларның һәм су асты каналының мәйданчыкларын үз эченә ала.

Икенче һәм өченче поясларны (чикләүләр поясын) су белән тәэммин иту чыганакларының пычрануын кисәтү өчен билгеләнгән территориияне кертәләр.

4.3. Су белән тәэммин итүнен жир асты чыганакларын санитар саклау зонасының беренче поясы күләме сакланган жир асты суларын кулланганда 30 м һәм жир асты суларын тиешенчә сакламаганда 50 м тәшкіл итә.

4.4. Су белән тәэммин итүнен жир асты чыганакларын санитар саклау зоналарының икенче һәм өченче пояслары чикләре исәпләү белән билгеләнә.

5. Магистраль торбауткәргечләрнең сак зоналары

5.1. Магистраль торбауткәргечләрнең сак зоналары, аларны куллану режимы Россия Дәүләт шәһәр техник құзәтчелегенең 1992 елның 22 апрелендәге 9 номерлы карары һәм Россия ягулық һәм энергетика министрлігі тарафыннан расланган магистраль торба үткәргечләрне саклау кагыйдәләре нигезендә билгеләнә.

5.2. Магистраль торбауткәргечләрнең сак зонасы түбәндәгечә билгеләнә:

сыекландырылган углеводород газларын, тотрыкли булмаган бензин һәм конденсат транспортлаучы торбауткәргечләр буйлап - торбауткәргеч күчәреннән һәр яктан 100 метр ераклыкта узучы шартлы сызыклар белән чикләнгән жир кишәрлеге рәвешендә;

купжепле торба үткәргечләр буйлап - ин кырый торбауткәргечләр күчәрләреннән югарыда күрсәтелгән ераклыкта уза торган шартлы сызыклар белән чикләнгән жир кишәрлеге рәвешендә;

су асты кичуләре буйлап - һәр яктан кырый жепләр күчәрләреннән 100 м га ераклыкта параллель яссылыklар арасында төзелгән су өслегеннән төпкә кадәр су киңлеге өлеше рәвешендә;

конденсатны газсызландыру һәм саклау өчен савытлар, продукцияне авария вакытында чыгару өчен жир амбарлары тирәсендә - күрсәтелгән объектларның территорияләре чикләреннән барлық якларга 50 м га ераклыктағы йомық линия белән чикләнгән жир кишәрлеге рәвешендә;

продукцияне транспортка, төп һәм арадаш насос станцияләренә, резервуар паркларга, компрессор һәм газ бүлү станцияләренә, продукцияне үлчәү үзәкләренә, җыю һәм ағызу эстакадаларына, газны жир асты саклау станцияләренә, нефть, нефть продуктларын жир асты саклау пунктларына өзөрләүнен технологик җайланмалары тирәсендә - күрсәтелгән объектлар территорияләре чикләреннән 100 м арадагы жир кишәрлеге рәвешендә.

6. Электр чөлтәре хужалығы объектларының сак зоналары

6.1. Электр чөлтәре хужалығы объектларының сак зоналары «Электр чөлтәре хужалығы объектларының саклау зоналары билгеләү тәртибе һәм мондый зоналар

чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләреннән файдалануның махсус шартлары турында» Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2009 елның 24 февралендәге 160 номерлы Каравы нигезендә электр чөлтәре хужалыгының гамәлдәгә линияләренең һәм корылмаларының сакланышын тәэмин итү өчен билгеләнә.

6.2. Электрүткәргечнең һава линияләре буйлап сак зоналары жир һәм һава киңлеге участогы өслегенең бер өлеше (электр тапшырууның һава сызыклары терәкләренең биеклегенә туры килә торган биеклеккә) рәвешендә билгеләнә, бу қырый үткәргечләрдән электр үткәргечләр линиясенең ике яғында да артта кала торган параллель вертикаль яссылықлар белән түбәндәгә арада:

- 1 кВ га кадәр - 2 м;
- 1 дән 20 кВга кадәр - 10 м;
- 35 кВ - 15 м;
- 110 кВ - 20 м;
- 220 кВ - 25 м;
- 500 кВ - 30 м.

6.3. Электр тапшырууның жир асты кабель линияләре буйлап сак зонасы жир асты байлыклары кишәрлеке өслегенең бер өлеше (электр үткәргечләренең кабель сызыкларын салу тирәнлегенә туры килә торган тирәнлектә) белән чикләнгән, қырый кабельләрдән 1 метр ераклыктагы электр тапшыру линиясенең ике яғында да калыша торган параллель вертикаль яссылықлар белән чикләнгән өлеше рәвешендә билгеләнә.

6.4. Сак зоналарында эшчәнлекне чикләү Россия Федерациясе Хөкүмәтенең «Мондый зоналар чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләреннән файдалануның махсус шартларын һәм электр чөлтәре объектлары саклау зоналарын билгеләү тәртибе турында» 2009 елның 24 февралендәге 160 номерлы Каравы нигезендә билгеләнә.

7. Махсус сакланылуучы табигаты территорияләре, махсус сакланылуучы табигаты территорияләренең сак зоналары

7.1. Махсус сакланылуучы табигаты территорияләрен һәм территорияләрен махсус сакланылуучы табигаты территорияләренең саклау зоналары чикләрендә куллану режимы «Махсус сакланылуучы табигаты территорияләре турында» 1995 елның 14 13 ноябрендәге 33-ФЗ номерлы закон белән билгеләнгән.

7.2. Күрсәтелгән закон таләпләре нигезендә табигаты һәйкәлләре урнашкан территорияләрдә хужалык эшчәнлеген чикләү гамәлдә, аерым алганда, аларның сакланышын бозуга китерә торган һәртөрле эшчәнлек тыела.

7.3. Дәүләт табигаты заказниклары территорияләрендә дәүләт табигаты заказникларын төзү максатларына каршы килсә яисә табигаты комплексларына һәм аларның компонентларына зыян китерсә, теләсә нинди эшчәнлек даими яки вакытлыча тыела яки чикләнә.

8. Аэрором яны территорияләре

8.1. Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2010 елның 11 мартандагы 138 номерлы Каравы белән расланган Россия Федерациясе һава киңлегеннән файдалану қагыйдәләре нигезендә аэрором территорияләр һәм алардан файдалану режимы билгеләнә.

8.2. Аэрором яны территориянең чикләре жир яки су өслегене һава алымнары проекциясенең тышкы чиге буенча билгеләнә, ә һава алымнары полосаларыннан тыш - аэроромның контролъ ноктасыннан 30 км радиуслы әйләнә буенча.

29 статья. Инженерлык һәм транспорт инфраструктурасының линия объектларының санитар бүленешләре

1. «Урта Курса авыл жирләгә» муниципаль берәмлеке территориясендә инженерлык инфраструктурасының түбәндәгә линия объектлары бар:

- магистраль торбауткәргечләр;
- электр тапшыру линияләре;

элемтә линияләре.

2. «Урта Курса авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территорииясендә тапшырылган транспорт инфраструктурасының линия объектларына түбәндәгеләр керә: тимер юллар;

3. Инженерлык коммуникацияләренең санитар бүленешләре

3.1. Магистраль торбауткәргечләр, газ белән тәэммин иту системалары һәм югры киеренкелектәге электр линияләре өчен «Санитар-сак зоналары һәм предприятиеләрнең, корылмаларның һәм башка объектларның санитар классификациясе» СанПиН 2.2.1/2.1.1.1200-03 нигезендә санитария аермалары билгеләнә (санитар аралау полосалары).

3.2. Капиталь төзелеш объектларын проектлаганды һәм төзегәндә, жир кишәрлекләрен формалаштырганда, санитар бүленешләрне исәпкә алышга кирәк.

3.3. Санитария өзелеше зонасында урнашкан территориядән файдалану режимы санитар-яклай зонасы режимына туры килә һәм «Санитар-сак зоналары һәм предприятиеләрнең, корылмаларның һәм башка объектларның санитар классификациясе» СанПиН 2.2.1/2.1.1.1200-03 нигезендә билгеләнә.

4. Транспорт инфраструктурасы объектларының санитар бүленешләре

4.1. Автомагистральләр, тимер юл транспорты линияләре, метрополитен, гараж һәм автостоянкалар өчен, шулай ук очып китү һәм һава судноларын утырту зонасында стандарт очу маршрутлары буйлап санитар бүленешләр билгеләнә. Санитар бүленешләрнең зурлыгы һәр конкрет очракта атмосфера һавасын һәм физик факторларны (шау-шу, вибрация, электромагнит қырлары һ.б.) пычрату исәпләүләре нигезендә, табигый тикшеренүләр һәм үлчәүләр үткәрелеп билгеләнә.

30 статья. Табигый факторлар йогынтысы буенча жир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан файдалануны чикләү

1. «Урта Курса авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территорииясендә жир һәм су ресурсларыннан, капиталь төзелеш объектларыннан, халыкның куркынычсызлыгын нормаль файдалануны тәэммин иту максатларында табигый факторлар йогынтысы буенча чикләүләр зоналары билгеләнә ала.

2. Табигый факторлар - табигый характердагы гадәттән тыш хәл килеп чыгу куркынычы булган территорияләр яки акваторияләрнең йогынтысы зоналары.

3. Күрсәтелгән зоналарны билгеләү тәртибе, аларның күләмнәре һәм файдалану режимы законнар һәм норматив техник документлар нигезендә һәр потенциаль куркыныч объект өчен билгеләнә.

4. Су басу зоналары һәм су астында кала торган зоналар

4.1. «Территорияне су басудан инженер яклау» СНиП 2.06.15-85 нигезендә су басудан саклау түбәндәгеләрне үз эченә алышга тиеш:

биналарны, корылмаларны, нигез грунтларын локаль саклау һәм төзелгән территорияне тулаем саклау;

су чыгару;

дренаж суларын утильләштерү (чистарту кирәк булганда);

жир асты сулары һәм өске сулар режимына, су ағызы коммуникацияләрендәге чыгымнарга (агызуларга) һәм басымнарга, нигезләрнең, биналарның һәм корылмаларның жимерелүенә, шулай ук инженерлык ялавы корылмаларының эшенә мониторинг ясау системасы.

4.2. Күрсәтелгән чарапларны «Территорияне су басудан инженерлык ялавы» СНиП 2.06.15-85 нигезендә территорииядә грунт суларын киметүне тәэммин итәргә тиеш: капиталь төзелештән - өслекнәң проект билгесеннән кимендә 2 м;

стадионнар, парклар, скверлар һәм башка яшел утыртмалар - 1 метрдан да ким түгел.

Микрорайоннар территориясендә минераль грунтлар катламының минималь калынлығын 1 метрга тигез итеп кабул итәргә кирәк; урамнарың машина узу өлешиләрендә минераль грунтлар катламының калынлығы транспорт хәрәкәтенен интенсивлығына бәйле рәвештә билгеләнергә тиеш.

4.3. Яр буенда урнашкан торак пунктлар территорияләре су басудан, жил китергән су басудан һәм грунт супары белән су басудан сакланырга тиеш.

5. Экзооген геологик процессларга дучар булган территорияләр

5.1. "Территорияне, биналарны һәм корылмаларны куркыныч геологик процесслардан инженер яклау. Проектлауның төп нигезләмәләре" СНиП 2.01.15-90 нигезендә шуышу һәм ишелу процессларга дучар була торган территорияләрдә урнашкан торак пунктларда әлеге процессларны булдырмый калуга һәм стабильләштерүгә юнәлдерелгән түбәндәге чараларны кулланырга кирәк:

аның тотрыклылығын арттыру максатларында тау бите рельефын үзгәрту;

территорияне вертикаль планлаштыру һәм өске су бүләп чыгару системасын төзү ярдәмендә өске супар агымын җайга салу;

грунтка һәм эрозия процессларына су инфильтрациясен булдырмау;

җир асты супарының биеклеген ясалма киметү;

агро-урман-мелиорация;

грунтны нығыту (шул исәптән армирование юлы белән);

тотып торучы корылмалар ясау;

сөзәклекләрдә террасалар ясау;

башка чаралар (жылылық саклау җайланмалары һәм өслекләр ярдәмендә жылылық процессларын җайга салу, тундыштыру һәм эретү процессларының зааралы йогынтысыннан саклау, сак зоналарын билгеләү һ.б.).

6. Карст процессларына дучар булган территорияләр

6.1. "Территорияне, биналарны һәм корылмаларны куркыныч геологик процесслардан инженерлық ялавы. Проектлауның төп нигезләмәләре" СНиП 2.01.15-90 нигезендә карст барлыкка килүгә каршы чараларда, геологик төзелешендә әрүчән тау токымнары булган территорияләрдә (известъташлар, доломитлар, акбур, карбонат цементлы терәк грунтлар, гипслар, ангидритлар, ташлы тоз) биналар һәм корылмалар проектлаганда җир өслегендә карст күренешләрен (бүрәнкәләр, казанлыклар, карст-эрзия чокырлары һ.б.) һәм (яки) грунт массивының тирәнлеген (куышлыклар, бушлыклар һ.б.) күздә тотарга кирәк.

6.2. Планлаштырылган чараларга түбәндәгеләр керә:

планировкалау структурасын эшләгендә карст барлыкка килү куркынычы булган җирләрне мөмкин кадәр урап узу һәм яшел утыртмалар утыртканда функциональ зоналарны махсус компоновкалау, магистраль урамнар һәм чөлтәрләрне трассировкалау;

территорияләрне техноген төзелешнең йогынтысыннан инженерлық ялавы;

биналар һәм корылмаларны карст иңүләре интенсивлығының азрак куркынычлы, тотрыклылығы I-II категорияле участоклардан читтә урнаштыру, шулай ук карст иңүләре түбән интенсив (ешлыкта) булган, әмма уртача диаметрлары 20 м дан артык булган участоклардан читтә урнаштыру (А тотрыклылығы категориясе).

31 статья. мәдәни мирас объектларын саклау шартлары буенча җир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануны чикләү

1. Мәдәни мирас объектларын саклау «Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектлары (тарихи һәм мәдәни ядкарьләре) турында» 2005 елның 25 июнендейгэ 73-ФЗ номерлы федераль закон, «Татарстан Республикасында мәдәни мирас объектлары турында» 2005 елның 01 апрелендәгэ 60-ТРЗ номерлы Татарстан

Республикасы законы, башка норматив хокукий актлар таләпләре нигезендә ғамәлгә ашырыла.

2. Мәдәни мирас объектлары, ачыкланган мәдәни мирас объектлары мирас объектлары исемлеге

2.1. «Урта Курса авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә мәдәни мирас объектлары, ачыкланган мәдәни мирас объектлары, мәдәни мирас объектлары билгеләре булган объектлар юк.

XI БҮЛЕК. Территориянен коммуналь, транспорт, социаль инфраструктура объектлары белән мәмкин булган минималь тәэммин ителеш дәрәҗәсенен исәпхисап күрсәткечләре һәм мондый объектларның халық өчен максималь рәхсәт ителә торган исәп-хисап күрсәткечләре

32 статья. Төп нигезләмәләр

1. Территориянен коммуналь, транспорт, социаль инфраструктура объектлары белән тәэммин ителешенен рәхсәт ителә торган минималь дәрәҗәсенен исәп күрсәткечләре һәм күрсәтелгән объектларның халық өчен территориаль файдалана алу максималь мәмкин булган дәрәҗәсенен исәп күрсәткечләре (алга таба - исәп күрсәткечләре) шәһәр төзелеше регламенты составында шәһәр төзелеше регламенты билгеләнә торган территория чикләрендә территорияне комплекслы һәм тотрыклы үстерү эшчәнлеген ғамәлгә ашыру каралган очракта күрсәтелә.

2. Чикләрендә территорияне комплекслы һәм тотрыклы үстерү эшчәнлеген ғамәлгә ашыру каралган территорияләр «Урта Курса авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге чикләрендә билгеләнмәгән, шуңа бәйле рәвештә әлеге Кагыйдәләрдә шәһәр төзелеше регламентлары составындағы исәп-хисап күрсәткечләре күрсәтелмәде.

XII БҮЛЕК. Жир кишәрлекләреннән рәхсәт ителгән файдалану төрләрен тасвиrlау

33 статья. Төп нигезләмәләр

1. Жир кишәрлекләреннән рәхсәт ителгән файдалану төрләре Россия Федерациясе Икътисади үсеш министрлыгының 2014 елның 01 сентябрендәге 540 номерлы боерыгы (Россия Федерациясе Икътисади үсеш министрлыгының 2017 елның 6 октябрендәге 10 боерыгы редакциясендә) белән расланган жир кишәрлекләреннән рәхсәт ителгән файдалану төрләре классификаторы нигезендә билгеләнә.

2. Линия объектларын (гомуми файдаланудагы федераль һәм региональ әһәмиятле автомобиль юлларыннан һәм гомуми файдаланудагы тимер юллардан тыш) урнаштыру, саклагыч корылмаларны (утыртмаларны), сугару объектларын, антенна-мачта корылмаларын, мәгълүмат һәм геодезик билгеләр урнаштыру теләсә кайсы территориаль зонада файдалануның рәхсәт ителгән төрләре исемлегендә күрсәтелмичә генә рәхсәт ителә.

3. Жир кишәрлекләреннән рәхсәт ителгән файдалану төрләре тасвиrlамасы:

Рәхсәт ителгән куллану төренен коды *	Рәхсәт ителгән файдалану төренен аталышы *	Жир кишәрлекләреннән рәхсәт ителгән файдалану төрен тасвиrlау *, рәхсәт ителгән файдалану төрен тасвиrlауга анлатма
1.0	Авыл хужалыгы файдаланылыши	Авыл хужалыгын алып бару. Рәхсәт ителгән куллануның әлеге төрен эчтәлеге 1.1-1.18 кодлары белән рәхсәт ителгән куллану төрләрен, шул исәптән авыл хужалыгы продукциясен саклау һәм эшкәртү өчен файдаланыла торган биналар һәм корылмалар урнаштыруны үз эченә ала.
1.1	Үсемлекчелек	Авыл хужалыгы культураларын үстерүгә бәйле хужалык эшчәнлеген

		гамәлгә ашыру. Әлеге төр куллануның әттөлөгө рөхсәт ителгән файдалану төрләренең 1.2-1.6 кодлары белән рөхсәт ителгән куллану төрләренең әттөлөгөн үз эченә ала.
1.2	Бертекле һәм башка авыл хужалығы культуралары үстерү	Бертекле, кузаклы, азық, техник, майлыш, эфиромайлы, башка авыл хужалығы культуралары житештерүгә бәйле авыл хужалығы жирләрендә хужалық эшчәнлеген гамәлгә ашыру
1.3	Яшелчәчелек	Авыл хужалығы жирләрендә бәрәңгे, яфрак, жиләк-жимеш, суган һәм бакча авыл хужалығы культуралары житештерүгә бәйле, шул исәптән теплицалар куллануға бәйле хужалық эшчәнлеген гамәлгә ашыру
1.4	Дару, чәчәк культураларын үстерү	Авыл хужалығы жирләрендә чәй, дару һәм чәчәк культуралары житештерүгә бәйле хужалық эшчәнлеген гамәлгә ашыру
1.5	Бакчачылық	Авыл хужалығы жирләрендә күпъеллык жиләк-жимеш культуралары, шул исәптән виноград һәм башка күпъеллык культуралар үстерүгә бәйле хужалық эшчәнлеген гамәлгә ашыру
1.6	Житен һәм киндер үстерү	Авыл хужалығы жирләрендә житен, киндер үстерү буенча хужалық эшчәнлеген гамәлгә ашыру
1.7	Терлекчелек	Терлекчелек продукциясен житештерүгә, шул исәптән печәнлеккә, авыл хужалығы терлекләрен көтүгә, нәселле терлекләр үрчетүгә, нәселле продукция (материал) житештерүгә һәм алардан файдалануға, авыл хужалығы терлекләрен тоту һәм үрчетүү, житештерү, саклау һәм беренчел эшкәртү өчен кулланыла торган биналар, корылмалар урнаштыруға бәйле хужалық эшчәнлеген гамәлгә ашыру. Әлеге төрдөгө рөхсәт ителгән файдалануның әттөлөгө 1.8-11 кодлары белән рөхсәт ителгән куллану төрләренең әттөлөгөн үз эченә ала.
1.8	Терлекчелек	Авыл хужалығы жирләрендә шул исәптән авыл хужалығы терлекләрен (эрэ мөгезле терлекләрне, сарыкларны, кәҗәләрне, атларны, дөяләрне, боланнарны) үрчетүгә бәйле хужалық эшчәнлеген гамәлгә ашыру; печән чабу, авыл хужалығы терлекләрен көтү, терлек азығы житештерү, авыл хужалығы терлекләрен тоту һәм үрчетү өчен кулланыла торган биналар, корылмалар урнаштыру; нәселле терлекләр үрчетү, нәселле продукция (материал) житештерү һәм алардан файдалану
1.9	Жәнлек үрчетү	Кыйммәтле кыйммәтле мөхлү җәнлекләр аулауга бәйле хужалық эшчәнлеген гамәлгә ашыру; хайваннарны тоту һәм үрчетү, житештерү, саклау һәм продукцияне беренчел эшкәртү өчен кулланыла торган биналарны, корылмаларны урнаштыру; нәселле терлекләр үрчетү, нәселле продукция (материал) житештерү һәм алардан файдалану
1.10	Кошчылық	Кошларның, шул исәптән суда йөзүче кошларның йорт токымнарын үрчетүгә бәйле хужалық эшчәнлеген гамәлгә ашыру; хайваннан тоту һәм үрчетү, кошчылық продукциясен житештерү, саклау һәм беренчел эшкәртү өчен кулланыла торган биналар, корылмалар урнаштыру; нәселле терлекләр үрчетү, нәселле продукция (материал) житештерү һәм алардан файдалану
1.11	Дунғызычылық	дунғызлар үрчетүгә бәйле хужалық эшчәнлеген гамәлгә ашыру; терлекләрне тоту һәм үрчетү, житештерү, саклау һәм продукцияне беренчел эшкәртү өчен кулланыла торган биналар, корылмалар урнаштыру; нәселле терлекләр үрчетү, нәселле продукция (материал) житештерү һәм алардан файдалану
1.12	Умартачылық	Авыл хужалығы жирләрендә бал картларын һәм башка файдалы бөжәкләрне үрчетү, тоту һәм алардан файдалану буенча хужалық эшчәнлеген гамәлгә ашыру; умартачылық һәм башка файдалы бөжәкләр үрчетү өчен кирәклө умарталарны, башка объектларны һәм җайланмаларны урнаштыру; умартачылық продукциясен саклау һәм беренчел эшкәртү өчен файдаланыла торган корылмаларны урнаштыру

1.13	Балыкчылык	Балыкчылык объектларын (аквакультураны) үрчетү һәм (яисә) тоту, үстерү белән бәйле хужалык эшчәнлеген гамәлгә ашыру; балыкчылыкны (аквакультураны) гамәлгә ашыру өчен кирәклө биналарны, корылмаларны, жиһазларны урнаштыру
1.14	Авыл хужалыгын фәнни яктан тәэммин итү	Фәнни һәм селекция эшен гамәлгә ашыру, фән күзлегеннән караганда үсемлекләр һәм хайваннар дөньясы үрнәкләрен алу өчен авыл хужалыгы алып бару; үсемлекләрнең генетик ресурслары коллекцияләрен урнаштыру
1.15	Авыл хужалыгы продукциясен саклау һәм эшкәрту	Авыл хужалыгы продукциясен житештерү, саклау, беренчел һәм тирән эшкәрту өчен кулланыла торган биналарны, корылмаларны урнаштыру
1.16	Басу кишәрлекләрендә шәхси ярдәмче хужалык алып бару	Капиталь төзелеш объектларын тәэзү хокуқыннан башка авыл хужалыгы продукциясен житештерү
1.17	Питомниклар	Авыл хужалыгында кулланыла торган агач һәм куакларны, шулай ук үсентеләр һәм орлыклар алу өчен башка авыл хужалыгы культураларын үстерү һәм сату; авыл хужалыгы житештерүенең күрсәтелгән төрлөре өчен кирәклө корылмаларны урнаштыру
1.18	Авыл хужалыгы житештерүен тәэммин итү	Авыл хужалыгы алып бару өчен файдаланыла торган машина-транспорт һәм ремонт станцияләрен, ангарларны һәм гаражларны авыл хужалыгы техникасы, амбарларны, су җыю башняларын, трансформатор станцияләрен һәм башка техник жиһазларны урнаштыру
2.0	Торак төзелеше	Төрле төрдәге торак урыннарын урнаштыру һәм аларда яшәүне тәэммин итү. Торак төзелешкә кеше яшәр өчен билгеләнгән биналар (биналар) керә, файдаланыла торган биналардан (биналардан) тыш: - эшмәкәрлек табышы алу максаты белән, аларда вакытлыча яшәү өчен торак урыны бирү (кунаханәләр, ял йортлары); - халыкны дәвалату яисә социаль хезмәт күрсәтү белән бер үк вакытта яшәү өчен (шифаханәләр, балалар йортлары, картлар йортлары, хастаханәләр); - житештерүне өзлексез тәэммин итү ысулы буларак (вахта биналары, житештерү объектларында хезмәт урыннары); - режимлы учреждение эшчәнлеген тәэммин итү ысулы буларак (казармалар, каравыл биналары, иректән мәхрүм итү урыннары, сак астында тоту). Әлеге төр куллануның әтчәлеге 2.1-2.7.1 кодлары белән рәхсәт ителгән куллану төрләренең әтчәлеген үз эченә ала.
2.1	Шәхси торак төзелеше	шәхси торак йортны (дайими яшәү өчен яраклы йорт, жирдәге өч каттан да югары булмаган биеклектә); жиләк-жимеш, яшелчә, бакча яисә башка декоратив яисә авыл хужалыгы культуралары үстерү; шәхси гаражлар һәм ярдәмче корылмалар урнаштыру <u>Анлатма:</u> Рәхсәт ителгән файдалануның әлеге төре, торак йорттан тыш, коймалар, ташландык су чоқырлары, сарайлар һәм башка ишегалды корылмаларыннан урнаштыру мөмкинлеген күздә tota.
2.1.1	Азкатлы күпфатирлы торак төзелеше	Азкатлы күпфатирлы торак йортны урнаштыру (дайими яшәү өчен яраклы йорт, мансардны да кертеп, 4 катка кадәр биеклектә); декоратив һәм жимеш агачларын, яшелчә һәм жиләк-жимеш культураларын үрчетү; индивидуаль гаражлар һәм башка ярдәмче корылмалар урнаштыру; спорт һәм балалар мәйданчыкларын, ял мәйданчыкларын төзекләндөрү; азкатлы күпфатирлы йортның гомуми мәйданының гомуми мәйданы 15 % тәшкил итсә, күпкатлы йортның төзелгән, күшүп төзелгән һәм төзелгән-күшүп төзелгән биналарында торак төзүгә хезмәт күрсәтү объектларын урнаштыру. <u>Анлатма:</u> Рәхсәт ителгән файдалануның әлеге төре, торак йорттан тыш, коймалар, ташландык су чоқырлары, сарайлар һәм башка ишегалды корылмаларыннан урнаштыру мөмкинлеген күздә tota
2.2	Шәхси ярдәмче хужалык алып бару өчен	Фатирларга (дайими яшәү өчен яраклы һәм жирдәге өч каттан да югары булмаган йортлар) бүленү өчен билгеләнмәгән торак йортны урнаштыру; авыл хужалыгы продукциясен житештерү; гараж һәм башка ярдәмче корылмалар урнаштыру; авыл хужалыгы хайваннарын тоту

		<p><u>Анлатма:</u> Рөхсәт ителгән файдалануның әлеге тәре, торак йорттан тыш, коймалар, ташландық су чоқырлары, сарайлар һәм башка ишегалды корылмаларыннан урнаштыру мәмкинлеген күздә tota.</p>
2.3	Тұктатылған торак төзелеше	<p>Күршедәге торак йортлар белән бер яки берничә уртак дивары булған, фатирга бұлу өчен билгеләнмәгән торак йортны урнаштыру (катлар саны 3 тән артық түгел, берләштерелгән йортларның гомуми саны уннан артмаган һәм аларның һәркайсы бер гайлә яшәу өчен билгеләнгән, күрше блок яки қүрше блоклар белән уртак стенага (гомуми стена) ия, уртак жир кишиләрлекендә урнашкан һәм гомуми файдалану (блоклы төзелешнең торак йортлары) территориясенә чыгу мәмкинлеге бар; декоратив һәм жиләк-жимеш ағачлары, яшелчә һәм жиләк-жимеш культураларын үрчетү; индивидуаль гаражлар һәм башка корылмалар һәм башка ярдәмче корылмалар урнаштыру; балалар өчен спорт мәйданчыклары һәм ял мәйданчыклары урнаштыру; балалар өчен ял итү мәйданчыклары урнаштыру.</p> <p><u>Анлатма:</u> Рөхсәт ителгән файдалануның әлеге тәре, торак йорттан тыш, коймалар, ташландық су чоқырлары, сарайлар һәм башка ишегалды корылмаларыннан урнаштыру мәмкинлеген күздә tota.</p>
2.4	Күчмә торак	Аталған корылмаларны жир кишиләрлекендә яисә гомуми файдалануга билгеләнгән инженерлық корылмалары булған жир кишиләрлекләренә яисә жир кишиләрлекләренә тоташтыру мәмкинлеге белән торак буларак файдалануга яраклы корылмаларны (палатка шәһәрчекләре, кемпинглар, торак вагончиклары, торак прицеплары) урнаштыру
2.5	Уртача катты торак төзелеше	<p>һәрберсе дайими яшәу өчен яраклы фатирларга бұлу өчен билгеләнгән торак йортларны урнаштыру (ике һәм аннан да күбрәк фатирга бүленгән сиғез жир өсте катыннан артық булмаган торак йортлар); төзекләндерү һәм яшелләндерү; жир асты гаражларын урнаштыру, спорт һәм балалар мәйданчыкларын, ял мәйданчыкларын автостоянкалар урнаштыру; күп фатирлы йортның төзелгән, төзелгән һәм төзелгән-төзелгән бүлмәләрендә торак төзелешенә хәzmәt күрсәту обьектларын урнаштыру, әгәр мондый биналарның гомуми мәйданы күп фатирлы йорттагы биналарның гомуми мәйданы 20% тәшкил итмәсө;</p> <p><u>Анлатма:</u> Әлеге Кагыйдәләргә карата рөхсәт ителгән файдалануның әлеге тәре биш каттан сиғез катка кадәр булған торак йортларны урнаштыру мәмкинлеген күздә tota.</p>
2.6	Күпкатты торак төзелеше (биек төзелеш)	<p>һәрберсе дайими яшәу өчен яраклы булған фатирларга бұлу өчен билгеләнгән торак йортларны урнаштыру (жир асты катларын да кертеп, түгиз һәм аннан да югарырак катты егерме һәм аннан да күбрәк фатирларга бүленгән торак йортлар); йорт яны территорияләрен төзекләндерү һәм яшелләндерү; спорт һәм балалар мәйданчыкларын, хужалық мәйданчыкларын төзекләндерү; жир асты гаражларын һәм жир өсте автотукталышларын урнаштыру, төзелгән, күпфатирлы йортның аерым урыннарында урнашкан күпфатирлы йортның аерым биналарында урнашкан торак йортларга хәzmәt күрсәту обьектларын урнаштыру, әгәр күпфатирлы йорттагы мондый биналарның мәйданы гомуми йорт мәйданыннан 15%тан артмаса.</p> <p><u>Анлатма:</u> Әлеге Кагыйдәләргә карата рөхсәт ителгән файдалануның әлеге тәре түгиз каттан алып егерме ёске катка кадәр булған торак йортларны урнаштыру мәмкинлеген күздә tota.</p>
2.7	Торак төзелешенә хәzmәt күрсәту	Рөхсәт ителгән куллану төрләре 3.1, 3.2, 3.3, 3.4, 3.4.1, 3.5.1, 3.6, 3.7, 3.10.1, 4.1, 4.3, 4.4, 4.6, 4.7, 4.9 белән кодлар белән каралган капиталъ төзелеш обьектларын урнаштыру, әгәр аларны урнаштыру торак төзелешенә хәzmәt күрсәту өчен кирәк булса, шулай ук гражданнарның яшәу шартлары белән бәйле, әйләнә-тирә мохиткә һәм санитар иминлеккә зиян китермәсө, халық хокуқларын бозмаса, санитар зона

		булдыруны таләп итми.
2.7.1	Гараж билгелөнешендәге объектлар	Автомобиль урнаштыру мөмкинлөгө белән аерым торучы һәм тәзелгән, шул исәптән жир асты гражданнарың шәхси автотранспортын саклау өчен билгеләнгән гаражлар урнаштыру
3.0	Капиталь тәзелеш объектларыннан ижтимагый файдалану	Капиталь тәзелеш объектларын кешенең көнкүреш, социаль һәм рухи ихтыяжларын канәгатьләндеру максатларында урнаштыру. Әлеге төр рәхсәт ителгән файдалануның эчтәлеге 3.1 - 3.10.2 кодлары белән рәхсәт ителгән куллану тәрләренең эчтәлеген үз эченә ала.
3.1	Коммуналь хезмәтләр күрсәту	Физик һәм юридик затларны коммуналь хезмәтләр белән тәэммин итү максатларында капиталь тәзелеш объектларын урнаштыру, аерым алганда: су, жылылық, электр, газ белән тәэммин итү, элемтә хезмәтләре күрсәту, канализация агымнары бүлеп бири, күчемсез милек объектларын чистарту һәм жыештыру(котельныйлар, су алу жайламналары, чистарту корылмалары, насос станцияләре, электр линияләре, трансформатор подстанцияләре, газүткәргечләр, элемтә линияләре, телефон станцияләре, канализация линияләре, тукталышлар, гаражлар һәм урып-жыю һәм авария техникасына хезмәт күрсәту осталанәләре, шулай ук аларга коммуналь хезмәтләр күрсәту белән бәйле рәвештә физик һәм юридик затларны кабул итү өчен билгеләнгән биналар һәм бүлмәләр)
3.2	Социаль хезмәтләр күрсәту	Гражданнарга социаль ярдәм күрсәту (халыкны эш белән тәэммин итү хезмәте, картлар йортлары, балалар йортлары, аз керемле гражданнарың туклану пунктлары, йортсыз гражданнар өчен төн үткәру пунктлары, социаль, пенсия һәм башка хезмәтләр күрсәту өчен билгеләнгән капиталь тәзелеш объектларын урнаштыру, аларда социаль ярдәм күрсәту һәм социаль яки пенсия туләүләрен билгеләү мәсьәләләре буенча гражданнар кабул итә торган социаль, пенсия һәм башка хезмәтләр); почта һәм телеграф бүлекләрен урнаштыру өчен капиталь тәзелеш объектларын урнаштыру; коммерциягә карамаган ижтимагый оешмалар, клублар урнаштыру өчен капиталь тәзелеш объектларын урнаштыру;
3.3	Көнкүреш хезмәте	Халыкка яисә көнкүреш хезмәтләре күрсәту өчен билгеләнгән капиталь тәзелеш объектларын (вак ремонт, ателье, мунча, чөчтараш, химик чистарту, күмү бюролары) урнаштыру
3.4	Сәламәтлек саклау	Гражданнарга медицина ярдәме күрсәту өчен билгеләнгән капиталь тәзелеш объектларын урнаштыру. Әлеге төр куллануның эчтәлеге 3.4.1 - 3.4.2 кодлар белән рәхсәт ителгән куллану тәрләренең эчтәлеген үз эченә ала.
3.4.1	Амбулатор-поликлиника хезмәте күрсәту	Гражданнарга амбулатория-поликлиника медицина ярдәме күрсәту өчен билгеләнгән капиталь тәзелеш объектларын (поликлиникалар, фельдшерлык пунктлары, сәламәтлек саклау пунктлары, ана һәм бала үзәкләре, диагностика үзәкләре, сөт кухнялары, кан донорлыгы станцияләре, клиник лабораторияләр) урнаштыру
3.4.2	Стационар медицина хезмәте	Стационарда медицина ярдәме күрсәту өчен билгеләнгән капиталь тәзелеш объектларын (хастаханәләрне, бала тудыру йортларын, фәнни-медицина учреждениеләрен һәм стационар белән дәвалуа буенча хезмәт күрсәтүне тәэммин итә торган башка объектларны урнаштыру); ашыгыч ярдәм станцияләрен урнаштыру
3.5	Мәгариф һәм агарту	Тәрбия, белем бири һәм мәгариф өчен билгеләнгән капиталь тәзелеш объектларын (балалар яслыләре, балалар бакчалары, мәктәпләр, лицейлар, гимназияләр, һөнәри техник училищелар, көллиятләр, сәнгать мәктәпләре, музыка мәктәпләре һәм училищелар, белем бири түгәрәкләре, белем бири җәмғиятьләре, институтлар, университетлар, белгечләрне яңадан өзөрләү һәм квалификацияләрен күтәрү оешмалары һәм тәрбия, белем бири һәм агарту эшчәнлеген гамәлгә ашыручи башка оешмалар) урнаштыру. Әлеге төр куллануның эчтәлеге 3.5.1 - 3.5.2 кодлар белән рәхсәт ителгән куллану тәрләренең эчтәлеген үз эченә ала.
3.5.1	Мәктәпкәчә һәм урта башлангыч гомуми белем	Мәгариф, мәктәпкәчә, башлангыч һәм урта гомуми белем бири өчен билгеләнгән капиталь тәзелеш объектларын (балалар яслыләре, балалар бакчалары, мәктәпләр, лицейлар, гимназияләр, сәнгать, музыка мәктәпләре, белем бири түгәрәкләре һәм белем бири эшчәнлеген гамәлгә ашыручи башка оешмалар) урнаштыру

3.5.2	Урта һәм югары һәнәри белем	һәнәри белем бирү һәм агарту өчен билгеләнгән капиталъ тәзелеш объектларын урнаштыру (һәнәри техник училищелар, көллияtlәr, сәнгать, музыка училищелары, белем жәмғиятләре, институтлар, университетлар, белем бирү һәм агарту эшчәнлеген гамәлгә ашыруча белгечләр һәм башка оешмалар)
3.6	Мәдәни үсеш	Аларда музейлар, күргәзмә заллары, сәнгать галереяләре, мәдәният йортлары, китапханәләр, кинотеатрлар һәм кинозаллар, театрлар, филармонияләр, планетарийлар урнаштыру; бәйрәм итү һәм күңел ачу мәйданчыклары урнаштыру; цирклар, жәнлекләр, зоопарклар, океанариумнар урнаштыру өчен биналар һәм корылмалар урнаштыру
3.7	Дини файдалану	Дини йолалар (чиркәуләр, соборлар, храмнар, часовня, монастырьлар, мәчетләр, намаз йортлары) җибәрю өчен билгеләнгән капиталъ тәзелеш объектларын урнаштыру; дини хәzmәtnе башкару белән бәйле рәвештә, шулай ук хәйрия һәм дини белем бирү эшчәнлеген (монастырьлар, скитлар, якшәмбе мәктәпләр, семинарияләр, рухи училищелар) башкару өчен билгеләнгән капиталъ тәзелеш объектларын урнаштыру
3.8	Ижтимагый идарә	Дәүләт хакимияте органнарын, жирле үзидарә органнарын, судноларны, шулай ук аларның эшчәнлеген турыдан-туры тәэммин итүче оешмаларны урнаштыру өчен билгеләнгән капиталъ тәзелеш объектларын урнаштыру; сәяси партияләрнен, һәнәри һәм тармак берлекләренең идарә органнарын, гражданнарынq иҗади берлекләрен һәм башка ижтимагый берләшмәләрен тармак яисә сәяси билге буенча урнаштыру, Россия Федерациясендә чит дәүләтләрнен дипломатик вәкиллекләре һәм консул учреждениеләре өчен капиталъ тәзелеш объектларын урнаштыру
3.9	Фәнни эшчәнлекне тәэммин итү	Фәнни тикшеренүләр һәм тикшеренүләр, тәжрибә сәнгать үрнәкләре сынауларын үткәрю өчен, фәнни тикшеренүләр, тикшеренүләр һәм эшләnmәlәr (фәнни-тикшеренү институтлары, проект институтлары, фәнни үзәкләр, тәжрибә-конструкторлык үзәкләре, дәүләт фәннәре академиясе, шул исәптән тармак фәннәре), фәнни һәм селекция эше уздыру, авыл һәм урман хужалыгын алып бару өчен, фәнни яктан караганда үсемлекләр һәм хайваннар дөньясы үрнәкләрен алу өчен кыйммәтле булган оешмаларны урнаштыру өчен капиталъ тәзелеш объектларын урнаштыру
3.9.1	Гидрометеорология һәм аның белән чиктәш өлкәләрдә эшчәнлекне тәэммин итү	Әйләнә-тирә мохиттә бара торган физик һәм химик процессларны күзәту өчен билгеләнгән капиталъ тәзелеш объектларын урнаштыру, аның гидрометеорология, агрометеорология һәм гелиогеофизик характеристикаларын билгеләү, атмосфера һавасының, туфракның, су объектларының пычрану дәрәжәсен, шул исәптән гидробиологик курсәткечләр буенча, һәм жир тирәли - космик киңлекләрне, гидрометеорология һәм аның белән чиктәш өлкәләрдә кулланыла торган биналарны һәм корылмаларны (доплеровка метеорологик радиолокаторлары, гидрологик постлар һәм башкалар) билгеләү
3.10	Ветеринария хезмәте	Ветеринария хезмәtlәре курсәту, авыл хужалыгы булмаган терлекләрне тоту яисә үрчетү өчен билгеләнгән капиталъ тәзелеш объектларын кеше күзәтүендә урнаштыру. Элеге куллануның рәхсәт ителгән тәрен тоту 3.10.1 - 3.10.2 кодлар белән рәхсәт ителгән куллану терләренең эчтәлеген үз эченә ала.
3.10.1	Амбулатор ветеринария хезмәте курсәту	Ветеринария хезмәtlәре курсәту өчен билгеләнгән капиталъ тәзелеш объектларын хайваннарны тотудан башка урнаштыру
3.10.2	Хайваннар өчен приютлар	Стационарда ветеринария хезмәtlәре курсәту өчен билгеләнгән капиталъ тәзелеш объектларын урнаштыру; авыл хужалыгы булмаган хайваннарны тоту, үрчетү өчен билгеләнгән капиталъ тәзелеш объектларын кеше күзәтүе астында урнаштыру, йортсыз хайваннарны тоту һәм дәвалая буенча хезмәtlәr курсәtu; хайваннар өчен кунакханәләr оештыru өчен билгеләnгәn капиталъ тәзелеш объектларын урнаштыru; хайваннар өчен кунакханәlәr оештыru өчен билгеләnгәn капиталъ тәзелеш объектларын урнаштыru

4.0	Эшмәкәрлек	Капиталь төзелеш объектларын сәүдә, банк һәм башка эшқаарлық әшчәнлеге нигезендә табыш алу максатларында урнаштыру. Әлеге рәхсәт ителгән файдалануның әчтәлеге 4.1 - 4.10 кодларында каралган рәхсәт ителгән куллану тәрләренең әчтәлеген үз эченә ала.
4.1	Эшлекле идарә	Капиталь төзелеш объектларын тубәндәге максат белән урнаштыру: дәүләт яисә муниципаль идарә һәм хәzmәtlәр күрсәту белән бәйле булмаган идарә әшчәнлеге объектларын урнаштыру, шулай ук оешмалар арасында сату вакытында товар тапшыруны таләп итми торган килешүләр башкаруны тәэммин иту, шул исәптән биржа әшчәнлеге (банк һәм иминиятләштерү әшчәнлегеннән тыш)
4.2	Сәүдә объектлары (сәүдә үзәкләре, сәүдә-күңел ачу үзәкләре (комплекслар)	Товарлар сатуны гамәлгә ашыручы бер яисә берничә оешманы урнаштыру, 4.5 - 4.9 кодлар белән рәхсәт ителгән куллану тәрләре әчтәлегенә ярашлы рәвештә хәzmәtlәр күрсәту максатыннан, 5000 кв.м артык мәйданлы капиталь төзелеш объектларын урнаштыру; хәzmәtкәrlәr автомобильләре һәм (яисә) сәүдә үзәгенә килүчеләр өчен гаражлар һәм (яисә) тукталышлар урнаштыру
4.3	Базарлар	Даими яисә вакытлыча сәүдә (ярминкә, базар, базар) оештыру өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын, корылмаларны урнаштыру, һәр сәүдә урынының 200 кв. метрдан артык сәүдә мәйданы булмавын исәпкә алып; хәzmәtкәrlәr автомобильләре һәм базарга килүчеләр өчен гаражлар һәм (яисә) тукталышлар урнаштыру
4.4	Кибетләр	Сәүдә мәйданы 5000 кв. метрга кадәр булган товарларны сату өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын урнаштыру
4.5	Банк һәм иминиятләштерү әшчәнлеге	Банк һәм иминият оешмаларын урнаштыру өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын урнаштыру
4.6	Жәмәгать туклануы	Жәмәгать туклануы урыннары (рестораннар, кафелар, ашханәләр, кабымлыklар, барлар) урнаштыру максатларында капиталь төзелеш объектларын урнаштыру
4.7	Кунаакханә хәzmәте	Кунаакханәләрне, шулай ук аларда вакытлыча яшәү өчен торак урыны бирүдән әшқаарлык файдасын алу максатында кулланыла торган башка биналарны урнаштыру
4.8	Күңел ачулар	Урнаштыру өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын: дискотекалар һәм бию мәйданчыклары, тәнге клублар, аквапарклар, боулинг, аттракционнар, ипподромнар, уен автоматлары (азартлы уеннар үткәру өчен кулланыла торган уен җайлансасыннан тыш) һәм уен мәйданчыкларыннан урнаштыру; уен зоналарында шулай ук азартлы уеннар уздыру өчен кулланыла торган уен автоматлары залларын, уен автоматлары залларын урнаштыру, шулай ук кунаакханәләр һәм жәмәгать туклануы йортларын уен зоналарына килүчеләр өчен урнаштыру рәхсәт ителә.
4.9	Автотранспортка хәzmәт күрсәту	Даими яки вакытлы гаражларны берничә стоянкалы урыны, стоянкалары (парковкалары), гаражлары, шул исәптән кодта күрсәтелмәгән күпкатлы гаражлары 2.7.1.
4.9.1	Юл буе сервисы объектлары	Автозаправка станцияләрен (бензин, газ станцияләрен) урнаштыру; юл буе сервисы объектлары сыйфатында жәмәгать туклануын оештыру өчен кирәkle сәүдә кибетләрен, биналарны урнаштыру; юл буе сервисы сыйфатында кунаакханә хәzmәtlәре күрсәту; автомобиль юу станцияләрен һәм автомобиль кирәk-яраклары өчен кер юу урыннарын, автомобиль һәм юл буе сервисының башка объектларын ремонтау һәм аларга хәzmәт күрсәту өчен билгеләнгән остаханәләрне урнаштыру
4.10	Күргәзмә-ярминкә әшчәнлеге	Күргәзмә-ярминкә һәм конгресс әшчәнлеген гамәлгә ашыру өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын, корылмаларны, күрсәтелгән чараларга хәzmәт күрсәту өчен кирәkle әшчәnлекне дә кертеп, урнаштыру (экспозиция мәйданын төзу, чараларда катнашучыларның туклануын оештыру)
5.0	Ял (рекреация)	Спорт, физик культура, жәяүле йөрү, ял һәм туризм белән шәгыльләнү өчен урыннар, табигат, пикниклар, аучылар, балыкчылар һәм башка

		<p>эшчөнлек артыннан күзәтү; паркларны, шәһәр урманнарын, бакчаларны, бакчаларны, буаларны, күлләрне, сусаклагычларны, пляжларны, яр буе полосаларын булдыру һәм карау, шулай ук аларда ял итү урыннарын жиһазландыру. Эчтәлеге әлеге төр рәхсәт ителгән куллану үз эченә 5.1-5.5 кодлары белән рәхсәт ителгән куллану төрләрен ала</p> <p><u>Анлатма:</u> Гомуми файдаланудагы су объектларының яр полосаларына карата, курсәтелгән рәхсәт ителгән файдалану төреннән тыш, гомуми файдаланудагы «Жир кишәрлекләре (территорияләр)» рәхсәт ителгән файдалану төрен (код 12.0) куллану мөмкин.</p>
5.1	Спорт	Спорт клублары, спорт заллары, бассейннар сыйфатында капитал төзелеш объектларын урнаштыру, спорт һәм физкультура белән шөгыльләнү өчен мәйданчыklар (йөгерү юллары, спорт корылмалары, тенис кортлары, спорт уеннары өчен кырлар, автодромнар, мотодромнар, трамплиннар, трассалар һәм спорт атулары), шул исәптән су (су спорт төрләре һәм инвентарьны саклау өчен кирәkle причаллар һәм корылмалар) урнаштыру, спорт базалары һәм лагерьлар урнаштыру
5.2	Табигый-танып белү туризмы	Табигать, җәяүлеләр һәм ат чабышлары белән танышу өчен база һәм палатка лагерьларын урнаштыру, сукмак һәм юллар салу, әйләнә-тире табигать мөхите турында танып белү белешмәләре булган щитлар урнаштыру; табигатьне саклау һәм табигатьне торғызу чарапарын гамәлгә ашыру
5.2.1	Туристлык хезмәте	Дәвалая буенча хезмәtlәр курсәтми торган пансионатларны, туристлык кунахханәләрен, кемпингларын, ял йортларын, шулай ук аларда вакытлыча яшәү өчен торак урын бирүдән эшкуарлык файдасын алу максатында кулланыла торган башка биналарны урнаштыру; балалар лагерьларын урнаштыру
5.3	Аучылык һәм балыкчылык	Аучылык һәм балыкчылык урыннарын төзекләндерү, шул исәптән аучылык яисә балыкчылык йорты, җәнлекләрнең баш санын торғызы һәм тоту өчен кирәkle корылмалар яки балык тоту урыннары урнаштыру.
5.4	Кечкенә құләмле суднолар өчен причаллар	Яхталарны, катерларны, көймәләрне һәм башка кече судноларны причал ясау, саклау һәм хезмәт курсәтү өчен билгеләнгән корылмаларны урнаштыру
5.5	Гольф яки атта йөрү өчен мәйданнар	Гольф уйнау яки атта йөрү өчен урыннар урнаштыру, шул исәптән кирәkle жир эшләрен һәм ярдәмче корылмаларны гамәлгә ашыру, трибуналар урнаштыруны күздә тотмаган конноспортив манежлар урнаштыру
6.0	Житештерү эшчөнлөгө	<p>Жир асты байлыкларын чыгару, аларны эшкәртү, сәнәгать ысулы белән әйберләр әзәрләү максатларында капитал төзелеш объектларын урнаштыру.</p> <p><u>Анлатма:</u> Рәхсәт ителгән файдалануның әлеге төрен курсәтелгән территориаль зона тематикасына туры килми торган сәнәгать объектларының территориаль зонасы чикләрендә булган очракта кулланырга кирәк.</p>
6.1	Жир асты байлыкларыннан файдалану	Геологик әзләнүләрне гамәлгә ашыру; жир асты байлыкларын ачык (карьералар, отваллар) һәм ябык (шахталар, скважиналар) ысуллар белән чыгару; капитал төзелеш объектларын, шул исәптән жир асты байлыкларын чыгару максатларында урнаштыру; капитал төзелеш объектларын урнаштыру; чималны транспортировкага һәм (яисә) сәнәгать эшкәртүнә әзәрләү өчен кирәkle капитал төзелеш объектларын урнаштыру; жир асты байлыкларын чыгару авылара территориядә башкарыла, жир асты байлыкларыннан файдалану максатлары өчен кирәkle биналарга һәм корылмаларга хезмәт курсәтүче хезмәткәрләргә яшәү өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын урнаштыру;
6.2	Авыр сәнәгать	Tay-baetu һәм tay-эшкәртү, металлургия, машина төзелеше сәнәгате капитал төзелеш объектларын урнаштыру, шулай ук суднолар төзелеше, авиатөзелеш, вагон төзү, машина төзелеше, станоклар төзү

		продукциясен житештерү һәм ремонтлау, шулай ук эксплуатацияләү өчен саклау яки санитар-саклау зоналарын урнаштыру каралган башка шундый сәнәгать предприятиеләрен урнаштыру, монә сәнәгать объекты рәхсәт ителгән файдалануның башка төренә кертелгән очраклар керми.
6.2.1	Автомобиль төзелеше сәнәгате	Транспорт чаралары һәм жиһазлар житештерү, автомобильләр житештерү, автомобиль кузовлары житештерү, прицеплар, ярымприцеплар һәм бер яисә берничә төр транспорт йөрту, автомобильләр һәм аларның двигательләре өлешиләрен житештерү өчен билгеләнгән контейнерлар житештерү өчен билгеләнгән капиталъ төзелеш объектларын урнаштыру
6.3	Жиңел сәнәгать	Текстиль, фарфор-фаянс, электрон сәнәгать өчен билгеләнгән капиталъ төзелеш объектларын урнаштыру
6.3.1	Фармацевтика сәнәгате	Фармацевтика производствосы өчен билгеләнгән капиталъ төзелеш объектларын, шул исәптән сак яисә санитар-яклау зоналарын билгеләү каралган объектларны урнаштыру
6.4	Азық-төлек сәнәгате	Азық-төлек сәнәгате объектларын, авыл хужалығы продукциясен эшкәртүгә аларны башка продукцияягә (консервлау, чүкөү, икмәк пешерү) китерә торган ысул белән урнаштыру, шул исәптән эчемлекләр, алкоголь эчемлекләр һәм тәмәке әйберләре житештерү өчен объектлар урнаштыру
6.5	Нефтехимия сәнәгате	Углеводород чималын эшкәртү, ашламалар, полимерлар, көнкүреш билгеләнешендәге химик продукция һәм мондый продукция житештерү өчен билгеләнгән капиталъ төзелеш объектларын, шулай ук башка шундый сәнәгать предприятиеләрен урнаштыру
6.6	Төзелеш сәнәгате	Житештерү өчен билгеләнгән капиталъ төзелеш объектларын: төзелеш материаллары (кирпичләр, пиломатериаллар, цемент, беркетү материаллары), көнкүреш һәм төзелеш газ һәм сантехника жиһазлары, лифтлар һәм күтәргечләр, столяр продукция, җыелма йортлар яки аларның өлешиләре һәм башка шундый продукция житештерү өчен урнаштыру
6.7	Энергетика	Гидроэнергетика объектларын, җылылык станцияләрен һәм башка электростанцияләрне урнаштыру, электр станцияләре өчен хезмәт күрсәтүче һәм ярдәмче корылмаларны (алтын калдыклар, гидротехник корылмалар) урнаштыру; электр чөлтәре хужалығы объектларын урнаштыру, 3.1 код белән рәхсәт ителгән куллану төрен карап тоту каралган энергетика объектларыннан тыш.
6.7.1	Атом энергетикасы	Атом энергиясен, шул исәптән атом станцияләрен, атом-төш жайламналарын (фәнни максатларда булдырылганнардан тыш), атом-төш материалларын һәм радиоактив матдәләрне саклау пунктларын электр станцияләре өчен хезмәт күрсәтүче һәм ярдәмче корылмаларны урнаштыру; атом электр станцияләренә хезмәт күрсәтүче электр чөлтәре хужалығы объектларын урнаштыру
6.8	Элемтә	Элемтә, радиотапшырулар, телевидение объектларын урнаштыру, шул исәптән һава радиорелей, жир есте һәм жир асты элемтә линияләрен, радиофикация линияләрен, антен кырларын да кертеп, элемтә кабельле линияләрендә, иярченле элемтә һәм телерадиотапшырулар инфраструктурасын үз эченә алган элемтә объектларыннан тыш, 3.1 коды белән рәхсәт ителгән файдалану төрен карап тоту каралган элемтә объектларыннан һәм телерадиотапшырулар инфраструктурасыннан тыш.
6.9	Складлар	Йөкләрне вакытлыча саклау, бүлү һәм күчерү (стратегик запасларны саклаудан тыш) буенча билгеләнгән, аларда йөк төялгән житештерү комплексларының бер өлеше булмаган корылмалар: сәнәгать базалары, складлар, йөк төялү терминаллары һәм доклар, нефть саклагычлар һәм нефть сүйрү станцияләре, газ саклагычлары һәм аларга хезмәт күрсәтүче газ конденсат һәм газ эшкәртү станцияләре, элеваторлар һәм азық-төлек складлары, тимер юл кичү складларыннан тыш, аларны вакытлыча саклау, бүлү һәм күчерү корылмаларын урнаштыру
6.10	Космик эшчәнлекне тәэммин итү	Косдромнарны, старт комплексларын һәм жибәрү жайламналарын, команда-үлчәү комплексларын, космик объектлар очышлары белән идарә итү үзәкләрен һәм пунктларын, мәгълүматны кабул итү, саклау һәм эшкәртү пунктларын, космик техникины саклау базаларын, космик объектларны жиргә утырту полигоннарын, космик техникины эшкәртү өчен эксперименталь база объектларын, космонавтлар өзөрләү

		үзәклөрөн һәм жайланмаларын, космик эшчәнлекне башкарганда кулланыла торган башка корылмаларны урнаштыру
6.11	Целлюлоза-кәгазь житештеру	Целлюлоза-кәгазь житештеру, целлюлоза, агач массасы, кәгазь, картон һәм алардан ясалған әйберләр житештеру, нәшрият һәм полиграфия эшчәнлеге өчен билгеләнгән капитал тәзелеш объектларын урнаштыру, язылган мәғълумат чыганакларын тиражлау
7.0	Транспорт	Кешеләр яки йөклөр ташу яки матдәләр тапшыру өчен кулланыла торган төрле юл һәм корылмаларның урнашуы. Әлеге төр куллануның эчтәлеге 7.1 - 7.5 кодлар белән рәхсәт ителгән куллану төрләренең эчтәлеген үз өченә ала.
7.1	Тимер юл транспорты	Тимер юлларны, биналарны һәм корылмаларны, шул исәптән тимер юл вокзалларын һәм станцияләрне, шулай ук жир өсте һәм жир асты биналарын, корылмалар һәм башка объектларны эксплуатацияләү, реконструкцияләү, ремонтлау өчен кирәkle жиһазларны һәм объектларны урнаштыру; тимер юл транспортының төяү-бушату мәйданчыklарын, тигезләү складларын урнаштыру (ягулык-майлау материаллары һәм автозаправка станцияләре складларыннан, шулай ук тимер юллар белән тәэммин иту өчен билгеләнмәгән куркыныч матдәләрне һәм материалларны саклау өчен билгеләнгән складлардан тыш) һәм башка объектларны урнаштыру; жир өсте корылмаларын урнаштыру; шул исәптән, метрополитен станцияләрен, утырту станцияләрен урнаштыру; трамвай юлларын һәм жир өсте юлларын урнаштыру өчен билгеләнгән башка корылмаларны урнаштыру;
7.2	Автомобиль транспорты	Автомобиль юлларын һәм аларга бәйле корылмаларны урнаштыру; пассажирларга хәзмәт күрсәту өчен билгеләнгән биналарны һәм корылмаларны урнаштыру, шулай ук транспорт чарапарының эшен тәэммин итүче, юл хәрәкәте иминлеге өчен жаваплы эчке эшләр органнары постларын урнаштыру өчен билгеләнгән объектларны урнаштыру; автомобиль транспортын туктату өчен жир кишәрлекләрен урнаштыру, шулай ук кешеләрне билгеләнгән маршрут буенча ташуны гамәлгә ашыручи автомобиль транспортының депосын (стоянкалар урынын урнаштыру) урнаштыру
7.3	Су транспорты	Суд йөреше өчен ясалма тәзелгән эчке су юлларын урнаштыру, эчке су юлларын капитал тәзу объектларын урнаштыру, дингез портларын капитал тәзу объектларын урнаштыру, капитал тәзелеш объектларын, шул исәптән дингез һәм елга портларын, причалларны, пристаньнарны, гидротехник корылмаларны, навигация жиһазларын һәм суднолар йөрешен һәм су ташуны тәэммин иту өчен кирәkle башка объектларны урнаштыру
7.4	Һава транспорты	Аэроромнар, вертолет мәйданчыklары (вертодромнар) урнаштыру, гидросамолетларны китерү һәм причал ясау өчен урыннар урнаштыру, һава судноларын очып китү һәм жиргә төшерү (утырту) өчен кирәkle очышларны һәм башка объектларны радиотехник тәэммин иту, аэропортлар (аэровокзаллар) һәм пассажирларны утырту һәм утырту, аларга хәзмәт күрсәту һәм аларның куркынычсызлыгын тәэммин иту өчен кирәkle башка объектларны урнаштыру, шулай ук һавада йәри торган йөкләрне төяү, бушату һәм саклау өчен кирәkle объектларны урнаштыру; һава судноларына техник хәзмәт күрсәту һәм ремонт ясау өчен билгеләнгән объектларны урнаштыру
7.5	Торбауткәргеч транспорт	Нефть үткәргечләрне, суткәргечләрне, газуткәргечләрне һәм башка торба үткәргечләрне, шулай ук аталган торбауткәргечләрне эксплуатацияләү өчен кирәkle башка биналарны һәм корылмаларны урнаштыру
8.0	Оборонаны һәм иминлекне тәэммин иту	Россия Федерациясе Кораллы Көчләрен, башка гаскәрләрне, хәрби формированиеләрне һәм алар белән идарә иту органнарын (хәрби оешмаларны, эчке гаскәрләрне, учреждениеләрне һәм башка объектларны урнаштыру, гаскәрләрне һәм флот көчләрен дислокацияләү), хәрби өйрәнүләр һәм хәрби частыларның хәрби өзөрлөгөн тәэммин итугә юнәлдерелгән башка чарапар уздыру; хәрби училищелар, хәрби институтлар, хәрби университетлар, хәрби академияләр биналарын урнаштыру; таможня эшчәнлеген гамәлгә ашыруны тәэммин итә торган объектлар урнаштыру

		<p><u>Анлатма:</u></p> <p>Рөхсәт ителгән файдалануның әлеге тәре хәрби комиссариатларны, хәрби чакыру пунктларын, гражданнар оборонысы бүлекчәләрен һәм гадәттән тыш хәлләрне урнаштыру мөмкинлеген күздә тота.</p>
8.1	Кораллы кәчләрне тәэммин итү	Коралны, хәрби билгеләнештәге техниканы һәм боеприпасларны эшләү, сыйнау, житештерү яки юк итү өчен билгеләнгән капиталъ тәзелеш объектларын урнаштыру; сыйнау полигоннары, кораллануны юкка чыгару һәм корал яки сугыш кирәк-яракларын куллануга, житештерүгә, ремонтлауга яисә юкка чыгаруга бәйле рәвештә барлыкка килә торган калдыкларны юкка чыгару урыннары буларак жир кишәрлекләрен урнаштыру; дәүләт һәм мобилизация резервларында (саклагычларда, складларда һәм башка объектларда) матди кыйммәтләр запасларын булдыру һәм саклау өчен кирәkle капиталъ тәзелеш объектларын урнаштыру; иминлеген тәэммин итү өчен административ-территориаль берәмлекләр тәзелгән объектларны урнаштыру.
8.2	Россия Федерациясе Дәүләт чиген саклау	Россия Федерациясе Дәүләт чиген яклауны һәм саклауны тәэммин итү, чик буе хәрби частьларын һәм алар белән идарә итү органнарын урнаштыру, шулай ук Россия Федерациясе Дәүләт чиге аша үткәру пунктларын урнаштыру өчен кирәkle инженерлык корылмаларын һәм чит илләрне, чик буе хәрби частьларын һәм алар белән идарә итү органнарын урнаштыру, шулай ук Россия Федерациясе Дәүләт чиге аша үткәру пунктларын урнаштыру өчен кирәkle башка объектларны урнаштыру
8.3	Эчке хокук тәтибен тәэммин итү	Хәрби хәзмәт булган эчке эшләр органнарының һәм коткарү хәзмәтләренең әзерлегенә әзерлек һәм ярдәм итү өчен кирәkle капиталъ тәзелеш объектларын урнаштыру; гражданнар оборонысы объектларын, житештерү биналарының бер өлеше булган гражданнар оборонысы объектларыннан тыш, урнаштыру
8.4	Жәзалар үтәту эшчәнлеген тәэммин итү	Капиталь тәзелеш объектларын иректән мәхрүм итү урыннары булдыру өчен урнаштыру (тикшерү изоляторлары, тәрмәләр, поселения)
9.0	Табигатьне махсус саклау һәм өйрәну эшчәнлеге	Чикләрендә хүҗалық эшчәнлеге, табигатьне саклауга һәм өйрәнүгә бәйле эшчәнлектән тыш, рөхсәт ителми торган махсус сакланылучы табигать территорияләрен булдыру юлы белән үсемлекләр һәм хайваннар дөньясын саклау һәм өйрәнү (дәүләт табигать тыюлыклары, милли һәм табигый парклар, табигать һәйкәлләре, дендрология парклары, ботаника бакчалары)
9.1	Табигый территорияләрне саклау	<p>Әйләнә-тирә табигать мохитенең аерым табигый сыйфатларын әлеге зонада хүҗалық эшчәнлеген чикләү юлы белән саклау, аерым алганда: тыелган полосаларны булдыру һәм тәрбияләү, яклау урманнарын, шул исәптән шәһәр урманнарын, урман паркларында булдыру һәм тәрбияләү, яклау урманнарында рөхсәт ителгән башка хүҗалық эшчәнлеге, тыюлыкларда табигать ресурсларыннан файдалану режимын саклау, аеруча кыйммәтле булган жирләрнен үзлекләрен саклау.</p> <p><u>Анлатма:</u></p> <p>Рөхсәт ителгән файдалануның әлеге тәрен, гомуми файдаланудагы территорияләрне оештырудан тыш, махсус хүҗалық эшчәнлеге каралмаган территорияләр чикләрендә кулланырга кирәк.</p>
9.2	Курорт эшчәнлеге	Табигый дәвалая ресурсларын (минераль сулар ятмалары, дәвалая пычраклары, рапой лиманнар һәм күлләр, махсус климат һәм кеше авыруларын профилактикалау һәм дәвалая өчен файдаланыла торган яки кулланылырга мөмкин булган башка табигать факторлары һәм шартлары) дәвалая һәм дәвалая ресурсларын тау-санитария округының беренче зонасы чикләрендә дәвалая-савыктыру һәм курорт жирләрен саклауны ярлыландырудан һәм юкка чыгарудан саклау өчен файдалану.
9.2.1	Санаторий эшчәнлеге	Халыкны дәвалая һәм савыктыру буенча хәзмәтләр күрсәтүне тәэммин итүче шифаханәләрне һәм профилакторийларны урнаштыру; дәвалая-савыктыру урыннарын (комлыклар, бьюветлар, шифаханә пычрагын чыгару урыннарын) урнаштыру; дәвалая-савыктыру лагерьлары урнаштыру;

9.3	Тарихи-мәдәни эшчәнлек	Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектларын (тарих һәм мәдәният ядкарьләрен) саклау һәм өйрәнү, шул исәптән: археологик мирас объектларын, истәлекле урыннарны, тарихи кәсепләр, житештерү һәм һөнәрчелек урыннарын, хәрби һәм гражданлык каберлекләренә, мәдәни мирас объектларына, тарихи промысел яки һөнәрчелек булган хужалык эшчәнлеген, шулай ук танып белү туризмын тәэмин итүче хужалык эшчәнлеген тәэмин иту
10.0	Урманнардан файдалану	Агач материалын һәм агач булмаган урман ресурсларын әзерләү, беренчел эшкәртү һәм чыгару, урманнарны саклау һәм торғызы эшчәнлеге һәм башка максатлар. Әлеге төрдәге рәхсәт ителгән файдалануның эчтәлеге кодлар белән рәхсәт ителгән куллану төрлөренең эчтәлеген үз әченә ала 10.1 - 10.5
10.1	Агач әзерләү	Табигать шартларында үскән, шул исәптән гражданнар тарафыннан үз ихтыяҗлары өчен үсеп чыккан урман утыртмаларын кисү, өлешчә эшкәртү, агачны саклау һәм чыгару, урман юлларын булдыру, агач (урман складлары, урман киселешләре) эшкәртү һәм саклау өчен кирәkle корылмаларны урнаштыру, урманнарны саклау һәм торғызы
10.2	Урман плантацияләре	Кеше хәzmәте белән үстерелгән урман утыртмаларын үстерү һәм кисү, үзагачны өлешчә эшкәртү, саклау һәм чыгару, юллар булдыру, агач (урман складлары, урман киселешләре) эшкәртү һәм саклау өчен кирәkle корылмалар урнаштыру, урманнарны саклау
10.3	Урман ресурсларын әзерләү	Табылган урман ресурсларын, шул исәптән гражданнар тарафыннан үз ихтыяҗлары өчен азык-төлек урман ресурсларын һәм кыргый үсүче үсемлекләрне әзерләү, саклау, тирәнтен эшкәртү һәм чыгару, урман ресурсларын саклау һәм эшкәртү өчен кирәkle вакытлы корылмаларны (киптерүләр, гөмбә кайнату, складлар) урнаштыру, урманнарны саклау өчен кирәkle вакытлыча корылмаларны урнаштыру
10.4	Резервтагы урманнар	Урманнарны саклауга бәйле эшчәнлек
11.0	Су объектлары	Бозлыклар, карлар, инешләр, елгалар, күлләр, сазлыклар, территориаль дингезләр һәм башка өске су объектлары
11.1	Су объектларыннан гомуми файдалану	Су объектларына тоташкан жир кишәрлекләрен, әгәр тиешле тыюлар законда билгеләnmәгән булса, судан гомуми файдалануны (гражданнар тарафыннан шәхси ихтыяҗлар өчен гамәлгә ашырыла торган судан файдалану, шулай ук эчәргә яраклы һәм хужалык-көнкүрешне су белән тәэмин иту максатларында су ресурсларын алу (алу), су объектларында ял иту өчен билгеләнгән аз үлчәмле суднолардан, су мотоцикларыннан һәм башка техник чаралардан файдалану
11.2	Су объектларыннан махсус файдалану	Су объектларына тоташкан жир кишәрлекләрен махсус судан файдалану өчен кирәkle ысууллар (су объектларыннан су ресурсларын алу, агып төшүче суларны һәм (яисә) дренаж суларын ағызы, төптән тирәнәйтү, шартлату, бораулау һәм су объектларының төбен һәм ярларын үзгәртүгә бәйле башка эшләр) куллану
11.3	Гидротехник корылмалар	Сусаклагыч һәм балык totу корылмаларын, яр саклау корылмаларын эксплуатацияләү өчен кирәkle гидротехник корылмаларны (плотиналар, су жыйычлар, су чыгару һәм башка гидротехник корылмаларны, суднолар үткәру корылмаларын, балык totу һәм балык totу корылмаларын, яр буе саклау корылмаларын) урнаштыру
12.0	Гомуми файдаланудагы жир кишәрлекләре (территорияләр)	Урам-юл чөлтәре, автомобиль юллары һәм жәяүлеләр тротуарлары объектларының торак пунктлар чикләрендә урнашуы, жәяүлеләр өчен кичүләр, яр буйлары, яр буйлары, гомуми файдаланудагы су объектларының, скверлар, бульварлар, мәйданнар, йөрү юллары, төзекләндөрү буенча кече архитектура формалары урнаштыру <u>Анлатма:</u> Әлеге Кагыйдәләргә карата рәхсәт ителгән файдалануның әлеге төрен кызыл сыйыклар билгеләү юлы белән төзелгән территорияләр чикләрендә күздә totарга кирәк. Гомуми файдаланудагы су объектларының яр полосаларына карата, рәхсәт ителгән файдалануның курсәтелгән төрөннөн тыш, «Ял (рекреация)» (код 5.0) рәхсәт ителгән файдалану төрен куллану мөмкин.

12.1	Ритуаль эшчәнлек	Зиратлар, крематорийлар һәм күмү урыннары урнаштыру; тиешле гыйбадәт корылмалары урнаштыру
12.2	Махсус эшчәнлек	Житештерү һәм куллану калдықларын, медицина калдықларын, биологик калдықларны, радиоактив калдықларны, озон катламын жимерүче матдәләрне урнаштыру, саклау, күмү, туплау, эшкәртү, заарсызландыру, заарсызландыру, шулай ук калдықларны урнаштыру, күмү, саклау объектларын урнаштыру объектларын урнаштыру, мондый калдықларны (үләт базларын, чүп яндыру һәм эшкәртү заводларын, көнкүреш чүп-чарын һәм калдықларны күмү һәм сортларга аеру полигоннарын, аларны икенчел эшкәртү өчен әйберләрне жыю урыннарын урнаштыру
12.3	Запас	Хужалык эшчәнлеге булмау
13.1	Бакчачылык	Жиләк-жимеш, яшелчә, бакча яисә башка авыл хужалығы культуралары һәм бәрәңгे үстерүгә бәйле эшчәнлекне гамәлгә ашыру; авыл хужалығы хезмәт коралларын һәм авыл хужалығы продукциясен саклау өчен билгеләнгән некапиталь торак төзелешен һәм хужалык корылмаларын һәм корылмаларны урнаштыру <u>Анлатма:</u> Әлеге Кагыйдәләргә карата рәхсәт ителгән файдалануның әлеге тәре бернинди капитал төзелеш объектларын урнаштыруны құздә тотмый. «Кыр участокларында шәхси ярдәмче хужалык алып бару» рәхсәт ителгән куллану тәреннән аермалы буларак (код 1.16), хокук ияләре физик затлар булган жыр кишәрлекләре өчен кулланыла.
13.2	Бакчачылык тармагын алып бару	Жиләк-жимеш, яшелчә, бакча яисә башка авыл хужалығы культуралары һәм бәрәңгे үстери белән бәйле эшчәнлекне гамәлгә ашыру; ял иту өчен билгеләнгән һәм фатирларга бүлемнәгән бакча йортын урнаштыру; хужалык корылмаларын һәм корылмаларны урнаштыру <u>Анлатма:</u> бакча йорты -ел әйләнәсе яшәү һәм инженерләк инфраструктурасы белән тәэммин иту құздә тотылмаган йорт. Рәхсәт ителгән файдалануның әлеге тәре, бакча йортыннан тыш, коймалар, бәдрәфләр, сарайлар һәм башка ишегал ды корылмалары урнаштыру мөмкинлеген құздә tota.
13.3	Дача хужалыгын алып бару	Торак дача йортын (ял иту һәм яшәү өчен яраклы фатирларга бүлү өчен билгеләнмәгән, биеклеге өч каттан да югары булмаган) урнаштыру; жиләк-жимеш, яшелчә, бахча яисә башка авыл хужалығы культуралары һәм бәрәңгे үстери белән бәйле эшчәнлекне гамәлгә ашыру; хужалык корылмаларын урнаштыру <u>Анлатма:</u> Торак йорт дип ел әйләнәсе яшәү һәм инженер инфраструктурасы белән тәэммин иту мөмкинлеген құздә totkan йорт санала. Рәхсәт ителгән файдалануның әлеге тәре, торак дача йортыннан тыш, коймалар, бәдрәфләр, сарайлар һәм башка ишегалды корылмалары урнаштыру мөмкинлеген құздә tota.

*РФ Икътисади үсеш министрлыгының 2014 елның 01 сентябрендәге 540 номерлы боерыгы белән расланган жыр кишәрлекләреннән рәхсәт ителгән файдалану төрләре классификаторы нигезендә (2017 елның 06 октябрендәге 10.2017 ел редакциясендә)

Күшүмталар

- 1 нче күшүмта. Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Территория зоналары
- 2 нче күшүмта. Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләре
- 3 нче күшүмта. VII бүлеккә күшүмта
- 4 нче күшүмта. Территория зоналары чикләре турында белешмәләр